

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

Előfizetési ára egy hóra 3 P. negyedévre 9 P.
Egyes szám ára hétköznap 10 fill., vasárnap 20 fill.
Eladói hivatal Kossuth-utca 3. szám, I. emelet.

Felelős szerkesztő
vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség: József kir. heroag. tca 16. szám
Telefonszámok: Kiadói hivatal: 1-41.
Szerkesztőség: 3-48. — (cél 8-37.) Nyomda 3-47

Ha nem volna olyan nehéz...

Ha nem volna olyan nehéz a revízió kérdésének megoldása, már régen hozzáfogott volna a Népszövetség, — mondta Briand Károlyi Gyula grófnak, Magyarország külügyminiszterének. Mit szóljunk ehhez a nyilatkozathoz? Ha nem volna olyan keserű a szájunk íze, talán még mosolyogni is tudnánk rajta. Ugyanis azzal, hogy a revízió kérdésének a megoldása nehéz, nekünk sem mondott semmi újat Franciaország bölcs külügyminisztere. Szerintünk azonban nem azon van a hangsúly, hogy nehéz-e a kérdés megoldása vagy sem, hanem, hogy szükséges és igazságos-e. Tudomásunk szerint a Népszövetség éppen azért alakult, hogy mind azokat a kérdéseket, — legyenek azok könnyűek vagy nehézek, — amelyek Európára és a világ sorsára döntő fontossággal bírnak, megoldja. Hová jutnánk akkor, ha ez a magaslatos célú erkölcsi testület csak azoknak a kérdéseknek a megoldásán fáradoznék, amelyek minden vita és bonyodalom elintézése nélkül, szinte önmaguktól megoldhatók. A Népszövetséget éppen abban a reményben hívták életre a nemzetek, hogy olyan kérdéseket oldjon meg a világ békéjének veszélyeztetése nélkül, amelyek az államok egymásközi tárgyalásai után megoldhatatlanok. Már a Népszövetség megalapításának a pillanatában világos volt, hogy az csak akkor tehet eleget feladatának és tarthatja meg tekintélyét, ha felülemelkedve minden egyoldalú szemponton, minden egyéni érdeken, mesteri kézzel a gordiusi csomókat is ki tudja bogozni.

Elemezzük kissé Briand nyilatkozatát. Elsősorban állapítsuk meg örömmel, hogy ez a nyilatkozat elvi elismerése a revízió szükségességének. Azzal ugyanis, hogy Briand kijelentette, miszerint a Népszövetséget csak a kérdés bonyolult és kényes volta tartotta vissza eddig is a vele való foglalkozástól, nyíltan bevallotta, hogy maga is szükségesnek tartja a revízió kérdésének a megoldását.

A dolgok lényege pedig éppen ennek a belátásában, ennek a nyílt elismerésében rejlik. Ma nincs olyan döntőfontosságú kérdése a világnak, amelynek megoldása ne volna nehéz. Nehéz a gazdasági krízis, a munkanélküliség, a lefegyverzés kérdése is, mindezekhez a kérdésekhez hozzá kell nyulni a Népszövetségnek és mindezeket a kérdéseket becsületesen meg kell oldania, mert

a megoldásuk nélkül feltartóztatlanul és menthetetlenül elpusztul az európai kultúra. És e kérdések mindegyikének eredője az a néhány, lázas sietséggel és botor megdondolatlansággal megszóvezett békeszerződés, amely nem tekintett történelmi jogot, faji és gazdasági egységet, hanem csak a bosszút és a minél durább zsákmányszerzést kereste. Kétségtelen, hogy sok nehézséget megtakarít magának a Népszövetség, ha a súlyos problémák megoldását a békeszerződések revízióján kezdi. E kérdés megoldása, ha bármilyen nehéz is, ön-

ként megoldja ugyanis mindazokat a kérdéseket, amelyeknek a megoldása hovatovább Európa életkérdésévé válik, — ebben megegyezik a világ valamennyi politikusa, nemzetgazdája és szociológusa.

A Népszövetség nem lehet egy megalkuvó, félnék, a nehézségekkel óvatosan megkerülő testület, amely csak azért kerülgeti a kását, mert forró. Nem érlelheti addig halogató politikával, ijedt kendőzgetéssel Európa testén a mérges kelevényeket, amíg azok elüszkösödve megölik az egyre gyöngyülő beteget. A Népszövetségnek szembe kell néznie az igazságokkal és érvényt kell szereznie az igazságnak. Ha tehát Briand, mint a Népszövetség spirítus rektora nyíltan beismeri, hogy a békeszerződések revíziója megoldandó kérdés, — mert hiszen az idézett nyilatkozata világosan azt jelenti, — akkor e beismerésnek az egyellen logikus következménye az, hogy utána kijelentse: a Népszövetség legsürgősebb feladata revízió alá venni a tarthatatlanoknak bizonyult békeszerződések. Ezt a konklúziót végre már le kell vonni és ha levonták, nyíltan ki kell mondani.

Százezer acélsisakos felvonulása Boroszlóban

Boroszló, június 1.
Az acélsisakosok vasárnap nagy felvonulást rendeztek Boroszlóban, amelyen a birodalom minden részéből összesen mintegy százezer acélsisakos jelent meg. A seregszemle egy kilométer hosszú és kétszáz méter mély alakulatban történt. A tiszteletbeli vendégek sorában ott volt a német trónörökös és Mackensen tábornagy is, akiket nagy ovációkban ré-

szesítettek. Résztvett a seregszemlén Seckt vezérezredes is és a nézők sorában ott volt a trónörökös felesége. Seidte, az acélsisakosok szövetségének főparancsnoka beszédében követelte erős nemzeti kormány alakítását a birodalomban és mindenekelőtt Poroszországban. Németország jövője a kelti tartományok sorsában fekszik — mondotta Seidte — és Ostmarkot veszedelem fenyegeti Lengyelország ré-

szeről. Beszéde végén fogadalmat tette a megjelentekkel, hogy addig nem nyugoznak és nem pihennek, amíg valamennyi német tartomány nem tartozik ismét a birodalomhoz. A felvonulásnak áldozatai is vannak. Röviddel éjjel után kommu-
ták megtűntek több acélsisakos, akikre lövöldözni kezdtek. Egy acélsisakos a helyszínen meghalt.

Kulturharc Itáliában

A fasiszta kormány feloszlatta a Katolikus Akció szervezeteit

Róma, június 1.
Eles konfliktus tört ki az olasz kormány és a Vatikán között. Azzal az indokolással, hogy a katolikus népegyletek fasisztaellenes magatartást tanúsítanak, a kormány a Katolikus Akció minden egyéni helyiségét a tegnapi napon bezáratta. A tagok jegyzékét és az egylet többi irásait lefoglalták. Politikai körökben rendkívül feszülten várják, milyen állást foglal el a pápa a kormánynak ezzel az újabb lépésével szemben mert a Szentatya eddig a Katolikus Akciót teljes pártfogásába vette és röviddel ezelőtt diplomáciai uton tiltakozott a katolikus egyesületek üldözése ellen.

Egy későbbi római jelentés szerint a pápa kihallgatáson fogadta Quirinálnál akkreditált pápai nunciust, Francesco érseket, akivel az Azione Cattolica ellen indított fasiszta kampányról tanácskozott. A fasiszta sajtó változatlan heveséggel folytatja hadjáratát a Katolikus Akció ellen a Lavoro Fascista azzal vádolja meg a Vatikánt legújabb cikkében, hogy a katolikus szövetségeket láthatatlanná akarja tenni s a vallás köpenye alatt előkészíteni esetleges politikai változásokra.

A délolasz városokban — mint Rómából jelentik — a Katolikus Akció tagjai tüntetéseket rendeztek.

Vasárnap az Osservatore Romano bejelentette, hogy a folyó évre tervezett római eucharisztikus kongresszust bizonytalan időre elhalasztották. A pápának ezt az elhatározását is azzal magyarázzák, hogy a Szentatya rosszalja az olasz kormány magatartását.

Tüntető fel akarták gyújtani Veronában a püspöki palotát

Róma június 1.
Az Osservatore Romanóban

felsorolt újabb panaszok sorában kiemelendő az, hogy Veronában szerdán este a püspöki palota tőkapuja előtt benzinkészletek segítségével, amelyeket gépkocsin szállítottak oda, gyújtogatni kezdtek. A tűzoltóság azonnali beavatkozással eloltotta a tüzet. Az Osservatore Romano hozzáfűzi, hogy tekintettel a székesegyház közelségére, a gyújtogatásnak beáthatatlan következményei lettek volna. Más városokból is újabb incidenseket jelentenek — elsősorban Velencéből, ahol a csütörtökre virradó éjjel egész sor tulkapást követtek el katolikus egyesületek vagyona és helyiségei ellen.

Nagy többséget szerzett a Jorga kormány pártszövetsége az oláh választásokon

Kedden teszik köze a részle és eredményeket

Kolozsvár június 1.
A romániai választások hétfőn zajlottak le az egész országban a Jorga kormánynak súlyos erőszakoskodásai közepett. A közigazgatás és a karhatalom mindent elkövetett nemcsak a nemzeti kisebbségi, hanem a

többi ellenzéki pártok szavazóinak terrorizálása és az urnáktól való visszatartása céljából. Így természetes, hogy a választás végeredménye a Jorga által létrehozott Nemzeti Uniónak. — amely a miniszterelnök leveiből, a liberálisokból és a német

A Margit strandfürdő állandóan nyitva!

Idény és havi bérletjegyek felnőttek és gyermekeknek nagyon kedvezményes áron válthatók.

pártokból állott össze — jelentékeny számbeli fölényt eredményezett. A választáson a következő pártcsoporthoz tartoztak:

A kormány Nemzeti Uniója, a Maróczy vezetésével álló Nemzeti Párt, Bratianu György Nemzeti Liberális Pártja, a Néppárt, Lupu dr. Paraszt Pártja a Nemzeti Demokraták, a Szociáldemokrata Párt, a Kamat-ellenes Szövetség, a Cuza professzor Ker. Nemzeti Ligája, Zelea Codreanu antiszemita csoportja, a Zsidó nemzeti párt és Erdélyben a függetlenül harcba induló Magyar párt.

Az esti órákban már megkezdődött a szavazatok összeszámolása és emint a bukaresti rádió által a hajnali órákig bejelentett részletered-

ményekből megállapítható, Jorga uniója minden vonalon hatalmas többségre tett szert. Súlyos veszteségeket szenvedett a Nemzeti parasztpárt, főként az ó-királyságban. A magyar párt helyzete ezidőszakra még nem körvonalozható. Valószínű, hogy a hatóságok erőszakoskodásai dacára is megtartja, sőt szaporítja mandátumainak számát.

A háromnegyed két órakor érkezett rádió jelentése szerint Brassó megyében 4201 szavazatot esett a Magyar párt, míg a kormány-unióra 15.000, a Nemzeti parasztpárt pedig 3402 a többi pártok pedig 700—900 szavazatot kaptak.

Végleges eredmény csak kedd este várható.

Az oláh király elvált feleségét kiutasítják Romániából

Paris, június 1.

Az Echo de Paris bukaresti jelentése szerint Heléna hercegnő, Károly király elvált felesége, a királytól parancsot kapott, hogy huszonnégy óra alatt hagyja el Románia területét. A hercegnő helyzete az utóbbi napokban napról-napra súlyosabbá vált. Károly mindent elkövetett, hogy elvált feleségét rábírja arra, hogy az országot önként hagyja el. Heléna azonban semmi esetre sem akarta fiát elhagyni s így a király rendkívüli szigorú rendszabályokat léptetett életbe felesége ellen, aki az utóbbi napokban a szó-

legsúlyosabb értelmében fogolyként élt. Károly engedélye nélkül nem hagyhatta el a palotát és nem fogadhatott látogatókat.

Beavatott körök szerint Károly metresszének, Lupescu asszonynak befolyása egyre nagyobbá válik és végzetes az országra nézve. Károly állítólag számkivetésben feleségül vette Lupescut. Ha ez a hír megfelel a valóságnak, akkor Károly helyzete rosszra fordulhat, mert Lupescu asszony miatt, aki zsidó származású, bizonyára óriási antiszemita hullám támadna Romániában.

Halálos szerencsétlenség egy sarkadi gőzmalomban

Kocsis István iparfelügyelő is életveszedelemben forgott

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Halálos kimenetelű szerencsétlenség színhelye volt néhány nappal ezelőtt a sarkadi Képiró és Társa Gőzmalom. A szerencsétlenségnek Kocsis István debreceni kerületi iparfelügyelő is majdnem áldozatul esett. Kocsis István éppen vizsgálatot tartott a malomban, amikor a tizscöves kazán 2 és egy negyed kilós acéldugóját a nagy gőznyomás kivágta. A su-

lyos tárgy Kocsis István előtt zuhant le és előbb Tóth Mihály gépész, majd Képiró Sándort, a malom egyik tulajdonosát érte. Tóth Mihály azonnal összeesett és néhány órával később meghalt. Képiró szerencsésebb volt, bár ő is súlyosan megsérült. A csendőrség a halálos kimenetelű üzemi baleset ügyében a nyomozást megindította.

Rejtélyes gyermekgyilkosság ügyében nyomoz a berettyóújfalui csendőrség

Átvágott nyakkal találták meg egy fiatal leány ujszülőjét

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Különös ügyben nyomoz most a berettyóújfalui csendőrség. Tar Zsófia odaváló leány ugyanis a napokban gyermekét szült, aki azonban nyomtalanul eltűnt. A berettyóújfalui csendőrség széleskörű nyomozást vezetett be a különös ügyben, mert arról is beszélték a községben, hogy a gyermek esetleg gyilkosság áldozata lett. Az ujszülőtt gyermek holttestét meg is találták a csendőrök a

helyszíni szemle alkalmával a félreeső helyen, ahol is úgy húzták ki a csecsemő tetemét, hogy ennek át volt vágva a nyaka.

A csendőrség széleskörű nyomozást vezetett be ebben az ügyben, mert a pletyka szerint a leányanya, a tizenkilenc éves Tar Zsófia erőszakosan vetett véget ujszülőtt gyermeke életének, — majd a félreeső helyre dobta, hogy senki se vegye észre bűntudását. A nyomozás több

olyan adatot derített fel, amelyek súlyosan szólnak a fiatal leány bűnössége mellett, bár ebből még a bűnösséget megállapítani nem lehet. A különös értesítették a debreceni királyi ügyészséget is, amelynek indítványára dr. Preiszberger Jenő táblabíró, köz-

ponti vizsgálóbíró elrendelte a holttest felboncolását és a vizsgálat bevezetését annak megállapítására, hogy az ujszülőtt élve jött-e a világra, vagy pedig megfelel a valóságnak a leány állítása, hogy halva született a gyermek.

A nyírbátori vonat elé vetette magát egy fiatalasszony a Külsővásártéren

mert a férje hütlenséggel gyanúsította meg — A mozdonyvezető idejében lefékezte a vonatot s így elejét vette a gázolásnak

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Különös öngyilkossági kísérlet történt tegnap este 8 órakor a Külsővásártéren. Molnár József cigány hazatérőben volt fiatal feleségével, akinek utközben heves szemrehányásokat tett állítólagos hütlensége miatt. A fiatalasszony hevesen védekezett a vádak ellen, férje azonban nem engedett. Már-már tetlegességre került közölkés a dolog, amikor a fiatalasszony megpillantotta a Nyírbátor felől befutó személyvonatot. Pillanatnyi elhatározásától ösztökélve elfutott a férje mellől és a vo-

nat elé vetette magát. Szerencsére a mozdonyvezető még idejekorán észrevette a fiatalasszony szándékát és az egyébként is lassított menettel szaladó vonatot az utolsó pillanatban lefékezte. Ha a vonat csak valamivel is gyorsabban halad, vagy a mozdonyvezető néhány másodpercet késik, a fiatalasszony elveszett.

Molnár Józsefné az öngyilkossági kísérlet elkövetése után be-kísérték a legközelebbi őrszobára, ahol elmondotta, hogy azért akart megválni az élettől, mert a férje meggyanúsította.

Debrecenben is sokan hallgatták Picquard professzor rádió-interjúját

A stratoszférában nyolc óra alatt Európából Amerikába lehet repülni

Igen érdekes rádió-interjúkat voltak tanui Debrecenben is azok, akik tizenegy óra körül véletlenül valamelyik német vagy osztrák rádióállomást „fogták” készülékükkel. A világrépülés hőse, Picquard professzor szólalt meg a müncheni stúdióból, hogy igen világos és energikus modorban, tiszta német nyelven, — a kitűnő tudós ugyanis francia anyanyelvű belga — közvetlenül tájékoztassa az egész világot rádióhallgatóit utjának lefolyásáról és eredményeiről.

A müncheni stúdió igen ötletesen interjú formájában szólaltatta meg Picquard professzort. Egymásután tették fel neki az utazására vonatkozó kérdéseket amelyekre kerek és tömör mondatokban válaszolt a világrépülés hőse. A lapokból már többnyire ismert tények mellett a legérdekesebb volt az a kijelentése, melyben a leghatározottabban állította, hogy ha elkészünek a megfelelő motorral ellátott légi járművek Berlinből nyolc óra alatt el lehet jutni Newyorkba. Annak megállapítása mellett tehát, hogy tudományos feladatát sikerült megoldania, hangzott a kísérletének korszakalkotó gyakorlati fontosságát is.

A speaker ezután dr. Kipferhez fordult, hangoztatva, milyen különleges szerencse az, hogy már ilyen fiatal korban megoszthatta a dicsőséget mesterével. Kipfer azonban igen erősen hangon azzal válaszolt, hogy ehhez a teljesítményhez nem-

csak szerencse kellett, hanem önbizalom és szilárd tudományos meggyőződés is. Végül Picquard professzor, aki elismerőleg emlékezett meg a Junkers-művekről és mindazokról a német vállalatokról, amelyek egyike többek között a hidrogént szállította a ballonhoz. Ezután a Stúdió vezetősége lelkes méltató szavakat, majd köszönetet mondott a nyilatkozatért, amelyet az összes német és osztrák állomások, valamint Oslo, Stockholm és Zágráb rádióleadói közvetítettek a világ minden részébe.

A Békessy Béla Vivó Club szezonzáró vacsorája

A Békessy Béla Vivó Klubnak öröme, hogy hagyományaihoz híven ezidén is elhódította a vidéki kardsapat-bajnokságot, június 6-án, szombaton este nyolc órakor az Angol Királynőben vacsorát rendez, amely egyúttal szezonzáró összejövetele is lesz az illusztris társadalmi egyesületnek. A bensőségteljes barátságos vacsorát, amelyre a vezetőség már kibocsátotta a meghívókat, tánc fogja követni.

Terjessze a Debreceni Ujságot

TEGDES

női és férfiszabó

Ezüstéremmel kitüntetve.
Böszörményi ut 12. szám.

A hazafias közönség ezreinek részvételével impozáns keretek között folyt le Debrecenben a hősök napja

Lélekemelő ünnepség volt a Magoss György-téri hősök szobránál

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Debrecen hazafias társadalmi lélekemelő és impozáns keretek között ünnepelte meg május utolsó vasárnapján a világháború hősi halált mártírjainak törvénybeiktatott emléknapját. A ragyogó, napfényes vasárnapon gyászflobogós és piros-fehér-zöld zászlótengerbe öltözött a város s már korán reggel benépesültek az utcák emberekkel, hogy mindenki részese lehessen a gyönyörűen rendezett ünnepségsorozatnak.

Zenés ébresztő és istentisztelet

Az ünnepi napot reggel fél-nyolc órakor a magyar királyi II. Bocskay hajdúezred kitűnő fuvós orkeszterének zenés ébresztője vezette be. A hajdúezred zenekara a Pavillon-laktanyából kiindulva a Hajnal-, Cegléd-, Kossuth- és Piac-utcaakon keresztül vonult a Petőfi-térre és a térre torkoló Ispóty-utcában állott fel a díszszázad előtt.

A délelőtti órákban a református nagytemplomban, a latin és görög szertartású római katolikus templomokban, valamint az evangélikus templomban gyásztisztviszletek, illetve szentmisék voltak, amelyekben a katonai és polgári előkelőségek, az egyes testületek, intézmények és egyesületek vezetői is megjelentek.

Megkoszorúzták a hősi sírokat

A Hősök-temetőjében és a többi sírkertekben nyugvó hősi halottak sírjait a délelőtti folyamán megkoszorúzták. A Hatvan-utcai temetőben a Vitézi Szék, a Várad-utcai református temetőben a Testnevelő és Népgondozó Felügyelőség helyezte el koszorúkat. A Szent Anna-utcai római kath. temetőben, a Hősök-temetőjében és a hadifogoly-temetőben a helyőregi tisztikar küldött-ségei koszorúzták meg a sírokat. Közben a Petőfi-térre az egyes testületek, katonai és polgári alakulatok gyülekeztek az impozáns szépségű felvonulásra.

Felvonulás a Magoss-téri emlékfákhoz

Délelőtt fél 10 órakor indult el a Petőfi-térről a felvonulásban résztvevők katonás fegyelműzettségű serege. A ragyogó díszmenettel a Baesó József felügyelő által vezetett lovasrendőrök mögött a Máv. Horthy-zenekar, a vitézek, hadirokkanlak s frontarcosok csoportjai nyitották meg, majd a cserkészek, középiskolai növendékek, vasutasok, postások s leventék következtek. Ezután a m. kir. 11. számú Bocskay hajdúez-

**Terjessze
a Debreceni Ujságot!**

red zenekara masírozott, szébb-nél-szebb indulókat játszva. Mögötte egy katonai század zászlóval, végül az egyetemi és főiskolai bajtársi egyesületek. A felvonulás

katonai sorfal között, a magyar polgárság ezreinek őszinte lelkesedésével kísérvé vonult fel a Magoss György-téren ültetett emlékfákhoz.

Ezrek jelenlétében folyt le a Hősök Emlékünnep

A vasárnapi ünnepségsorozat középpontjában a Magoss-téren rendezett emlékünnepély állott, amelyen megjelentek: dr. Hadházy Zsigmond főispán, dr. Vásáry István polgármester, vitéz Siposs Árpád altábornagy, vegyesdandárparancsnok, vitéz Nagy Pál altábornagy, a Vitézi Szék debreceni kapitánya, vitéz Szentgyörgyi Lajos ny. altábornagy, Flohr János ny. altábornagy, vitéz Mércy László vkszt ezredes, vezérkari főnök, vitéz Ghyeczy Ferenc tábornok, vármókerületi parancsnok, vitéz Fedszeghy Ferenc tábornok, tüzér dandárnok, bonyhádi Perczel Mór ny. tábornok, vitéz Dobó István ezredes, gyalogsági parancsnok, vitéz Zákányi István ezredes, a II. gy. e. parancsnoka, vitéz Berényi István ny. ezredes, vitéz Szabó Gyula zászlóaljparancsnok, Szlabey Imre ezredes, kerületi parancsnok vezetésével a csendőrség küldöttje, vitéz Lépes Győző ny. ezredes, Havass Gábor ny. százados, vitéz Elekes Károly őrnagy, a lovasrendőr-álosztály parancsnoka, Bányász Gyula őrnagy, tüzérszállóparancsnok s a helyőrség egész tisztikara, dr. szentpéteri Kun Béla egyetemi rector magnificus, dr. Kesserű

Lajos királyi törvényszéki elnök, dr. Csűrös Ferenc tanácsnok, dr. Haendel Vilmos egy. tanár, Palkovits Károly, dr. Vajnóczky István kegyesrendi tanárok, dr. Szathmáry István EME-elnök, Fráter Erzsébet és Ollinger Béláné Mansz-elnöknők, Zoltán Ödöné, a Szent Erzsébet Nőegylet alnöknője és még igen sok vezető tagja Debrecen társadalmának.

„Nem, nem, soha!”

A felejthetetlen szépségű ünnepélyt a Vitézi Énekkar és a Világítási Vállalat énekkara Szücs Gergely szakavatott vezényletével a „Nem, nem, soha” kezdetű irrederenta kórusművet tolmácsolta a legtisztább átérzés hangján. Ezután dr. Kupinszky Sándor városi aljegyző, tb. tanácsnok Gyula diák költeményének drámai erejű, lélekbenmarkoló elszavalásával emelte az ünnepi hangulatot. Következett a Városi Dalegylet gyönyörű énekszámra Forrai István karnagy mesteri vezénylete mellett, majd dr. Rugonfalvy Kiss István professzor, a Tisza István Tudományegyetem tanára lépett az emelvényre és elmondotta az alábbi nagyhatalú, lélekkel áthatott, izzó hazafiságú beszédet.

Dr Rugonfalvy Kiss István beszéde

Szeretett Magyar Testvéreim! Van egy nap, melyet az egyház ősi idők óta a halottak emlékének szentel, és van egy nap, melyet a magyar törvény jelölt ki a magyar hősi halottak emlékének ébrentartására, a kegyeletes megemlékezésre.

Az előbbi a természet haláladásának idején, az utóbbi a halálából megelenedett természet legszebb napján ünnepeljük, mikor virághullás után a jövőndő élet esirája fejlődésnek indul. Az előbbi a esendes elmulás hangulatát kelti és harmóniában van a természet haláltságával, az utóbbi nem rövidéletű mécsesek reszkető lángja, hanem maga az örök természet hirdeti, hogy a halálnak nincsen hatalma fölöttünk.

Osszejöttünk most is ezen a szent napon, hogy lerójuk a kegyelet adóját: osszejöttünk nem azért, hogy a törvény parancsának eleget tegyünk, mert talán még többen jönnének össze, ha egy kegyetlen hatalom megtiltaná azt: osszejöttünk önként, szívünk parancsát követve, hogy a magyar hősök emlékét felelevenítsük, emlékezzünk!

Az emlékezés az a paradicsom,

melyből semmi hatalom ki nem űzheti az embert. Csapások alatt selym-lődő nagymultú népek egyetlen barátja, mely boldog percekre derítheti a megkínzott lelket, mert a feledés leplett boríthatja minden bajunkra és a remény sugarával aranyozhatja a nyomorúságot.

Van-e most is közöttünk valaki, aki keservesen nem éri a szomorú magyar sors nyomását, aki roskadóan nem viseli annak nehéz keresztjét, van-e, ki a holnapi napra aggodalommal nem tekint? Mégis felemelt fővel, büszke önérettel, bizakodó lélekkel jöttünk össze, mert az emlékezés varázsszárnya megérintette lelkünket: az emlékeztet és remény ösztöndelése, a múlt és jövő rózsákézfogása derült oázissá varázsolja a sivár jelent.

Nem érdekes lelki tünet-e ez? Hiszen tegnap is épen anyai hősi halottunk volt mint ma, tegnap is élt lelkünk mélyén kegyeletes érzésünk, — és mégis csak ma hat át ez az emlékedett érzés, ma lendül lelkünk súlyától szabadulva a magasba!

E különös lelkítünet mását a természetben is megfigyelhetjük.

A harmatesepnek árnyékban nincs fénye, nincs színe, de ha kísüt a nap, oly pazar fényvel bontja színeire és oly szikrázóan veri vissza annak sugarait, hogy minden esopp drámagyöngynek, egy parányi napnak látszik. Hősi halottaink emléke is az év közönséges szakáiban a naplót nem érintett harmatesephez hasonlít. Beajuk kell függesztenünk tekintetünket, lelkiszemeinket: kegyeletünk sugarával el kell árasztanunk, hogy emléküik színpompás sugarakra bomoljon és hőseinkben meglássuk saját lelkünket.

Az ősök emlékezte a legszentebb örökség

Saját lelkünket! Mert nem a test, hanem a lélek halhatatlan. Nem anyag, nem muló emlékoszlopok, táblák és fasorok biztosítják azoknak örök emlékezetét, kik halálukkal vásárolták meg a halhatatlanságot, hanem az utódok lelke. Az ősök emlékezte a mi lelkünk legszentebb öröksége: egy nemzetékről nemzetekre folytón gyarapodó kincsese tárház ez, biztosítéka egy nemzet megmaradásának.

Olyanok a mi hőseink, amelyenek kegyeletünk látja őket és csak addig élnek és hatnak, amíg megőrizzük, szeretettel ápoljuk emlékezetüket. Csak az a nép érdemel nagy embereket, amely meg tudja becsülni azokat, csak az a nép fejlődés-képes, csak az állhat meg az élet nagy küzdelmeiben, amely őseink emlékét ápolja, példájukat követi.

Nagy kincse az emberiségnek a szó hatalma, a tanítás művészet: de hasztalan prédikálom a jót, ha nem eszelekszem. A tantítás csak felszínesen ható, könnyen elrepülő pusztá szó: a példa az emberiség igazi vezetője, ellenállhatatlan ösztönzője. Különösen az ifjuságnak van nagy szüksége arra, hogy ősei tetteit megismerje, mert e szent örökség segítségével könnyebben le tudja győzni ösztöneit és megtanul érdemese, nagy eszmékért eszményekért lelkesülni és áldozatot hozni.

Nemesak azért ünnepeljük tehát a hősök ünnepét, hogy felelevenítsük és kegyeletünk sugarával elárasssuk áldott emléküket, hanem azért is, hogy mi, akik tanúi voltunk a világháborúnak, a magyar katona dicsőségét épen adjuk át utódainknak.

Ha a világháború kitörésére gondolkodok, mindig egy kép elevenedik meg előttem, mely ősz királyunkat leborulva, imádkozva ábrázolta. Mindent meggondolt, mindent megfontolt, mielőtt kiadta végzetes parancsát. Mint ha a földből nőttek volna ki: a jól táplált, daliás vitézek százeze, milliói pompás felszereléssel, rózsás hangulatban dalolva vonultak a becsület mezejére, a halálba.

Ki okoskodott akkor, hogy nem lett volna-e elkerülhető a háború?

A magyar vitézség

Sok reménnyel kezegették ősz királyunkat idegen tanácsosai, de legfőbb reménye, bizalma mégis az ősi magyar erőnyben a vitézségben volt. És ebben az egyben nem is csalókozott. Magyar vitézség hívtól váltak hangossá azok a tájak, hol réges-régen, a vezérek korában magyar lovások száguldottak a porba omlott

WEEKEND JEGGYEL: a farszító hét után legkellemesebb és legszórakoztatóbb kirándulóhely

Erdőbénye gyógyfürdő

Oserdő közepén — Olcsó kiszolgálás — Jó itatók — Jó konyha — Kifutó aut'ut', Murka után édes a pihenés!

Elsőrangú vasuti összeköttetés.

Európa homlokán. Pedig most nem rövid lovas kalandról, pillanatnyi bravurról volt szó, hanem testet emésztő és lelket rabló álló harcokról.

Mondják, hogy a modern háború nem emberek, hanem gépek harca. Akik ezt hangoztatják, elfeledkeznek arról, hogy a gépet is működésbe kell indítani, a gépbe is lélek kell, melyet az embertől kölcsönöz. A műveletlennek hirdett magyar katona a gépek világában, a technika rejtelmeiben is hamar kiismerte magát. Akinek alkalma volt a veszély pillanatában más népek katonáit megismerni, csak az összehasonlítás után tanulta megbecsülni, rajongóan megszeretni, vagy irigyelni a magyar nemzetet. Olyan lelket egyetlen nép sem tudott gépeihez fűteni, mint a magyar; olyan nyugodtan egy nép sem állott meg a halálos veszedelemben, de olyan szenvedélyesen sem lendült rohamra. Pedig minél tovább tartott a háború, annál világosabb lett, hogy annak folytatása ellenkezik nemzeti érdekeinkkel. Sohasem felejtsem el, nekem a Karsztok között tiszti szolgálat tartott erről előadást. De a magyar katona még e tudatban is kitartott, mert ismerte a fejelemet, kitartott, hős volt pusztá becsületből. Ehezett, arca beesett, színe megfakult, szemének ragyogása megtört, ruhája lerongyolódott: alig volt benne lélek, élet; egy vedlett, rozsdás géphez hasonlított, de a veszély pillanatában megint férfi, megint hős volt: úgy állott helyén, mint ha érebeli faragták volna. Győzött vagy meghalt, illetőleg győzött és meghalt.

Az összeomlás fanuságai

Hány magyar hős földi maradványa pihen idegen földön? Ma már az ellenség is megbecsüli, ápolja sírjukat.

Életem legnagyobb csalódását becsülem el most. Mikor világossá lett, hogy a háborút belső frontunk összeomlása miatt nem nyerhetjük meg, mivel előre láttuk a következményeket, az 1917. év végén többen összejöttünk, hogy Erdély védelméről beszéljünk. És én aggódó barátaimmal azzal nyugtattam meg, hogy a magyar katona, mely idegen érdekek védelmében olyan hős volt, a természetből is tartalmazott saját országát feltétlenül megvédelmezi.

Nem telt el egy év és oláhok boconban, szalmakalappal, fegyvertelenül bevonultak Erdélybe, 12 népfelkelő szerb Szabadkát foglalta el, 50 ruthén rabló három vármegyében lett ur és a csehek is nagy területeket vettek birtokukba békésen, mintegy egészségügyi sétált végezve.

Ezer éves hazánk darabokra szagatása lett a vége az eposzba illő nagy háborúnak, a nagy magyar győzelmeknek! Mindenki tudja, hogy minek és kinek köszönhetjük a gyászos összeomlást.

A legfontosabb tanulság az, hogy nem elégséges a pusztá vitézség, nem elég testünket védeni az ellenség ellen, hősöknek kell lennünk a csábitásokkal szemben is, a barát képében közelgő belső ellenség icselkedési ellen meg kell védelmeznünk lelkünket is.

Erre a tanulásra különösen nagy szükségünk van most, mikor a nyomor egyre nyomasztóbb lesz, mikor ifjúságunk kitűnő diplomával telenül lézeng, legjobb munkáink munka és kenyér nélkül nyomorognak, a hadi-értségtől elesen veszedve, orvosi segítség nélkül halnak meg, de néhány száz vagy ezer ember harásol, állást halmoz és vigan éli világát.

Sohasem volt és sohasem lesz test-élősködő fergek nélkül, sohasem volt és sohasem lesz kormány és gazdasági rendszer élősködő had nélkül, de hazánk története azt bizonyítja, hogy a veszedelemtől sohasem azok mentették meg, akik csak önmagukkal törődtek, hanem a közepesztály és a nép dolgozó, szenvedő rétegei. A mi

nemzedékünk már sok rendszerváltozást élt át, mindenik csak annyi változást hozott, hogy mások kerültek a hatalomra és a husos fazékok mellé; de anagyttömög állapota változatlan maradt. Mégis joga van, sőt kötelessége a haza minden tagjának saját maga és a segélytelen néptömög boldogításáért harcolni; minden jóakaratu törekvést szívesen látunk, de egyetlen igazságot életünk árán sem engedhetünk elhanyagolni: bajaink legfőbb forrását a torradalom vezetőinek árulással felérő szegyenletes, hűtlen sáfárkodása nyitotta meg, nyomasztó nyomorúságunk hazánk megcsönkítésével függ össze, mert mostani szerencsétlen gazdasági helyzetünkben aránylag kis területre nagy tömeg préselődött össze. Ebből azonban nem az következik, hogy ki kel irtani azokat, akiket fölöslegeseknek ítélünk, hanem az, hogy területünket kell megnagyobbítani. Ezeréves hazánkat kell visszaszerezniünk.

Nemzeti célunk eléréséhez fegyver és ember szükséges

Alprófétának kell tekinteni azt, aki megelégedik arról, hogy nagy nemzeti célunk eléréséhez fegyver és ember szükséges. Fegyver, fegyver és vitézi élet... és mivel a ma háborúja a nép háborúja; egészségesen táplált, ép testű és lelkű nép.

Kulturfelelő hangoztatása, egy perc alatt széthelhető palotasorok a határmentén, diplomáciai mesterfogások nem segíthetnek rajtunk; csak a nép szájától veszik el a kenyeret; a mi életünk, történelmünk logikája mást követel. Hazánk pusztulását a „nem akarok katonát látni” hangzatos, végzetes jelszó kiadása pecsételte meg. Amit ezután a váratlan szabadságtól megmámorosodott, szétoszlott magyar hadsereg kardesapás nélkül vezetett el, az csak egy fegyvelmezt, minden kísértés ellen felvértezett, erőslelkű, bivatása magasztalan álló, józan magyar hadsereg önfeláldozó vitézsége, nagy áldozatok árán szerzheti vissza.

Nem szédélgés-e világholdgító politikai ábrándképet szőni e nyomorult csonkaországban, mikor nagy, boldog országok fiai is tudják, hogy az egész világért, az egész emberiségért élni és megváltó halált halni csak Isten fiának adatott; közönséges ember csak családjáért és hazájáért élhet és halhat!

Nem szédélgés-e csodákat várni és drága pénzen légvárakat homokra építeni, megelégedve az egyedüli üdvünket, megmaradásunkat és boldogulásunkat jelentő fegyverrel és hathatósabb népjelölési intézkedésekkel?

Háborúra uszítás — mondhatná valaki, — nem számolva a körülményekkel, ellenségeink nagy erejével!

De én nem azt mondom, hogy holnap süssük ki a puskát, hanem azt, hogy készülődjünk minden nap.

Nem harcoltunk-e évszázadokon át mindig nagy tulerők ellen? És sohasem a harcban, a harc miatt pusztultunk el, hanem azért és akkor, mikor hűtlenné lettünk fegyvereinkhez.

Amlen szent bizonyosság az, hogy csak fegyver erejével szerzzük vissza hazánk régi határait, épen olyan szent bizonyosság az is, hogy a mai nemzedékben, utódainkban is szunyadnak azok az ősi katonai erőnyek, amelyek őseinkben és a világháború hőseiben megvoltak.

Aki a közös hadseregben szolgált, tudja azt, hogy mennyit kellett szenvedni nemzeti érzésünk sérelmei miatt.

Ha arra a kis magra tekintek, melyet nemzeti hadseregnek nevezünk, ha látom annak belső fejlődését, tökéletesedését, színmagvarságát, elfog a büszkeség.

Ez az egyetlen kézzelfogható, sziklaszilárd, biztos pont, mely köré a magyar jobb jövő kifejeződhet. Mátyás király óta nem volt ennyire magyar és a kor színvonalán álló had-

seregünk. Minden jó magyar ember szeme várakozóan, szeretettel tekint rá, mert nagy és szent örökség birtokosa. A Hunyadiak hollója repült a magyar nemzeti hadsereg zászlóira és a honalapító Árpád katonáinak feladata vár rá.

Szeretett bajtársak és magyar testvéreim: bizonyosságot hirdetek Nektek! Ne várjatok csodát, ne várjatok külső segítséget: a Lélek az, amely megelevenít.

Minden tavasz virághullása új esirákat növel; minden ünnepünk új színekkel, új bizonyosságokkal és erővel gazdagítja lelkünket. Most is vigyéltek magatokkal és őrizzék szíveteket lelketek új kincsét... és soha, semim körülmények között ne feledjétek el, amire hősi halottaink emléke, hasztalanul kiontott vére int: lelketek tisztaságának, hazaszereteteinek megőrzése a legfőbb feltétele egy boldogabb magyar korszak felvirradásának.

Diszmenet a laktanya előtt

Az elragadó szépségű szavak elhangzása után a katonazenekar a Himnuszot játszotta el nemes művészettel, majd az emlékfák megkoszorúzása következett.

A Hősök vasárnapjának egyik legszebb része a felvonuló csoportok diszmenete volt. Az ünnepély végeztével ugyanis a katonai és polgári notabilitások, mellettük pedig a helyőrségi tisztikar tagjai a laktanya bejárati frontjának vonalában felállottak és megkezdődött vitéz Sipos Árpád altábornagy, vegyesdandárparancsnok előtt a felvonuló csoportok diszmenete. Felejthetetlen látványt nyújtott, amint zászló alatt egy diszszázad Poroszlay László

A volt kettős honvédhuszárezred lélekemelő ünnepélye

Az emlékfáknál lezajlott ünnepély végeztével a Széchenyi-utcai huszárlaktanyában gróf Tisza István ezredének, a legendás hiru volt 2-es honvédhuszárezrednek emlékünnepe folyt le lélekemelően szép és felejthetetlen hangulatban. Megjelentek az ezred volt tisztjei:

Flohr János és Jármy Elemér ny. altábornagyok, vitéz Ujfaluassy Gábor és vitéz Baintner Ernő ny. tábornokok, gömői Havassy Gábor, Rozsinszky Gyula ny. ezredek, Streicher Lajos, Györy Béla, és vitéz Dömötör József alezredek, Jászay Miklós, vitéz Pintér István és Argvélán Zoltán ny. alezredek, vitéz Elekes Károly, Szikszay István, br Kaas Ede, Olsavszky Gyula őrnagyok, gróf D'Orsay Ede és gróf Waldeck Frigyes ny. őrnagyok, Pófók György ny. törzsállatorvos, vitéz Porubszky András, Nagy Géza, Zupka Győző, Baintner István, Koszorus Ferenc, Beöthy Zsigmond László, Tamássy Béla, Tamássy Zoltán, Gartner Lajos, Rostás Barna századosok, Segesváry Ödön, Szunyogh Pál, Szinay István, Kövendy Gyula ny. századosok, Debreczeni Jenő v. szkv. százados, Seiszt Gyula és Horváth András tart. századosok, Sesztina Jenő, Aberte Raimund és dr Bay András v. népf. főhadnagyok, báró Kende György és Csanak József v. szkv. főhadnagyok, Boross-Tóby József és Oláh Tibor ny. főhadnagyok, Balla László főhadnagy, dr Kölesey Sándor, Streicher Andor, vitéz Demény János, dr Kálmán Imre, Török Olivér, dr vitéz Borzovay Jenő, Bilkey Kövesdy Lajos, Nagy Jenő, Szalai Pál, dr tasnádi Kardoss Endre és Jármy Elek v. tart. főhadnagyok, dr Jármy Béla v. népf. hadnagy, Csaba Miklós, vitéz Flórhidy Tibor, Kovács László, Vecsey Zoltán, Rostás Elemér, dr Falussy

százados vezetésével elvonult a vegyesdandárparancsnok előtt a utánok a polgári alakulatok, még a kis farkaskölyök-csepek is ugyanolyan diszlepében, mélyen meghajított zászlókkal vonultak el a tisztelgést fogadó altábornagyok és a többi magasrangú katonai méltóságok előtt.

A diszszázad után vitéz Lépes Győző ny. ezredes, a Vitézi Szék hadnagya vezetésével a barna egyenruhákba és civilbe öltözött, kitüntetések özönével ragyogó vitézek léptek el, majd a front-harcosok és hadirokkantak hozsuzu csoportja következett, az utolsó sorban egy kézi-hajtásos kocsiiban haladó rokkant vitézzel. Ezután meneteltek az állami főreáliskola, Svetits Intézet, Dóczy-leányiskolák, piarista reálgyimnázium növendékei, a cserkészek remekül menetelő csapatai, majd a pályaudvari MÁV Horthy-zenekar, vasutasok, postások, leventék, a református főgimnázium ifjúsága és végül a bajtársi egyesületek. A menet végéhez csatlakozott a katonazenekar.

Ezzel a lélekemelő akussal a Hősök emlékünnepe véget ért. Az egyes számokat kitünően működő megafonok közvetítették a nagyközönséghez. A megafonokat a Világítási Vállalat bocsájtotta rendelkezésre és vitéz Szegedy Gyula főmérnök szakszerű vezetésével szerelték fel. Az emlékünnepegy kifogástalan, mindenre figyelmes megrendezésért Haidegger Gyula huszárszázados illeti meg a legteljesebb elismerés.

Endre, dr Jármy Miklós, Zoltán Miklós és Bottka Imre v. tart. hadnagyok, Des Combes Embil v. hdj. őrmester, továbbá több százan a volt altisztek és legénység közül.

A fővárosi és vidéki vendégek nagyrésze a déli vonattal érkezett Debrecenbe. Nagyban emelte az ünnepély fényét, hogy azon részt vettek: vitéz Sipos Károly altábornagy, vegyesdandárparancsnok, dr. Vargha Elemér h. polgármester, Rásó István alispán, dr. szentpéteri Kun Béla rector magnificus, a m. kir. 11. Bocskay hajduvezred küldöttsége vitéz Zalkányi Győző ezredparancsnokkal az élén. Nyiregyházáról Wack Károly ezredes vezetésével tiszti küldöttség érkezett Debrecenbe.

Emlékünnep a laktanya udvarán

A volt 2-es honvédhuszárezred emlékünnepe a Széchenyi-utcai laktanya udvarán kezdődött 12 óra után, ahol vitéz Sipos Árpád vegyesdandárparancsnok a felvonuló csendőriovas-századot megsemmélté. Itt sorakoztak fel a volt ezred altisztei és legényei.

A magasztos szépségű mesort a katonazenekar nyitotta meg a Nemzeti Híszkegy eljátszásával, majd dr. ippí és érkeserű Fráter Iván v. tart. huszárfőhadnagy, belügyminiszteri tiltkár szavalt a művészi tökéletességgel Gyula diák „Trombitaszó” című, erre az alkalomra irt versét, amelyet a „Debreceni Ujság—Hajdúföld” legközelebbi számában közlünk. Ezután vitéz Pintér István ny. altábornagy, vitéz Demény János, dr Kálmán Imre, Török Olivér, dr vitéz Borzovay Jenő, Bilkey Kövesdy Lajos, Nagy Jenő, Szalai Pál, dr tasnádi Kardoss Endre és Jármy Elek v. tart. főhadnagyok, dr Jármy Béla v. népf. hadnagy, Csaba Miklós, vitéz Flórhidy Tibor, Kovács László, Vecsey Zoltán, Rostás Elemér, dr Falussy

lésü, frappáns erejü ünnepi beszédet, amelyben kegyeletes szavakkal emlékezett meg a volt honvédszázados halhatatlan ezredeséről, a hazáért hősi halált halt Tisza István grófról. Kiemelte az ezred háborus érdemeit és megkapó szavakkal jellemezte azt az önfeláldozó katonaszellemet, amely a kettős huszárok ezredét áthatotta.

A gyönyörű szónoklat végeztével megkoszorúta az emlékművet, melyet még 1922-ben lepleztek le s így első hősi emlékműve Debrecennek. Wack Károly huszárezredes helyezte el ezután koszorút, majd az ötömösi Geréby, Békessy, tasnádi Kardos- és Gyarmathy-famíliák tagjai tették le koszorúikat halottjaik emlékére.

Tizenhárom kép leleplezése a Tisza-szobában

A laktanya udvarán lezajlott ünnepély után a megjelentek bevonultak a Tisza István-emlékszobába, ahol gömöri Hayass Gábor ny. ezredes üdvözölte közvetlen szavakkal a vendégeket, majd felkérte vitéz Ujfaluassy Gábor ny. tábornokot az emlékbeszéd megtartására.

Vitéz Ujfaluassy Gábor hazaszeretettől izzó, csodaszép beszédében megemlékezett az elesett tisztekről, akik hősiesség-kötelességtudással ontották véruket a magyar hazáért. Megkapó színekkel esetenelt az édesanyjai szív fájdalmát és a vértanúságot szenvedett fiúk örök diességét hirdető önfeláldozását. A hatalmas lendületű beszéd elhangzása után leplezték a Dienes János festőművész által festett portrékat, összesen tizenhárom hősi halott tiszt — Békessy Béla százados, Székely Ferenc, Baló Benjámín, Sebők Sándor, Hamar Miklós, Szabadhegyi Lajos főhadnagyok, Geréby Pál, tasnádi Kardos Géza és Mátyás Ákos népfelkelő főhadnagyok, Bernáth Lajos, Kalandra Géza tartalékos hadnagyok, Gyarmathy István t. zászlós és Bíró Lajos állatorvos — képmását s a jelen voltak sokáig meghatottan emlékeztek vissza a volt ezred vértanu-tiszteire.

Felvonulás a vegyesdandár parancsnok előtt

A leleplezési aktust gömöri Havass Gábor ny. ezredes emlékdelt szavai fejezték be, majd a megjelentek ismét az udvarra vonultak, ahol vitéz Sipos Árpád al-lábornagy, vegyesdandárparancsnok, valamint az ezred volt tisztjei előtt elvonultak a lovasesend-országad s a volt ezred altiszteji és legénysége. Minden szem meg-felt könnyel, amikor négy volt altiszt a régi honvédszár-egyen ruhában már az ünnepség elején a hősi emlékműnél felállott, majd a többiek menetében elléptetett. Vitéz Sipos Árpád vegyesdandár-parancsnok a volt ezred tagjaival szívélyesen elbeszélgetett, majd a volt tiszték, altisztek és legények az ünnepség után régi emlékeiket újították fel. Délben a tiszték az Angol Királynő különtermében, az altisztek és a legénység pedig a laktanya lovardájában rendezett ebéden vettek részt.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

A Tisza-szobor megkoszorúztása

Az ünnepélyt megelőzőleg a volt kettős huszároknak küldött-sége jelent meg a feledhetetlen, nagynevű ezredparancsnoknak, gróf Tisza Istvánnak az egyetem előtt lévő szobránál, ahol a volt bajtársak nevében dr. Kölesy Sándor tart. hadnagy, ügyvédka-marai elnök helyezte el kegyeletes szavak kíséretében koszorút.

Emlékünnepély a katolikus gimnáziumban

A debreceni Calasanzii Szent József Reálgimnázium vasárnap reggel rendezte nagysikerű emlékünnepélyét az intézet iskola előcsarnokában a hősi halott növendékek művészi szépségű emléktáblájánál. Az ünnepély előtt a Szent Anna-templomban szentmise volt, mely után az ifjúság és a nagyszámú megjelent publikum átvonult az iskola előcsar-

nokába.

Az ünnepélyt a Nemzeti Hírszek-egy intonálása vezette be, melyet az intézet énekkara adott elő hatalmas erővel. Ezután Schütz Ernő alezredes tartott hazaszeretettől izzó, lángoló beszédet, melyben kegyeletes lélekkel áldozott az intézet hősi halált halt növendékei emlékének. Gondolatban visszaszállt a negyvennyolcas idők hőseire. Idézte Erdősi Imrénének, a branyiszközi piarista papnak alak-ját és például állította a piarista magyar ifjúság lelki szeméi elé. Az önfeláldozó hazaszeretetről és kötelességudásról beszélt ezután, majd kiemelte, hogy a magyar diáknak készen kell állnia, ha az ország érdeke úgy követeli.

A magával ragadó erejű, szép beszéd végeztével dr. Lukács József igazgató lelkes szavakkal köszönte meg Schütz alezredes emlékbeszédét és felszólította az ifjúságot, hogy az elmondottakat vessék a szívébe.

Az ünnepélyt a Himnusz magasztos hangjai rekesztették be.

Háromszáz külföldi sütőiparos hortobágyi kirándulása

Elragadtatással nyilatkoztak a magyar pusztáról és jó tanácsokat adtak Debrecen idegenforgalmának propagálására

A nemzetközi sütőipari kongresszus résztvevői vasárnap reggel a Hortobágyra rándultak ki. A közeli háromszáz német, osztrák, francia, olasz, finn, svájci, lengyel, cseh és oláh sütőiparos pompás Pullmann-kocsikban tette meg a két és fél óras utat.

Utközben alkalmunk volt a kirándulás néhány résztvevőjével elbeszélgetni akik kivétel nélkül elragadtatással beszélnek Magyarországon szerzett tapasztalataikról. Különösen a németek nyilatkoztak dícsérőleg a magyar tájak szépségeiről és nem utolsó sorban a magyar vendégszeretetről, amit Középeurópai turájuk során egyedül itt tapasztaltak. Csehországban és Ausztriában majdnem hidegen fogadták őket és ezekután végtelenül jólesett nekik, amikor nálunk a köteles udvariasságon túlmenően valósággal elhalmozták mind-egyiküket a baráti szeretet megnyílvánulásaival. Csak azt sajnálták és emek lépten-nyomon kifejezést is adtak, hogy a programot valóság-gal ledaráltatták velük. Bármelyikük

késznek mutatkozott arra, hogy Debrecenben még eltöltson egy-két napot. A Hortobágy, amely a maga sajátosságával nem csak őket, hanem a Csonkaország távolabbi részén lakó magyar vendégeket is valóság-gal lenyűgözte olyan vonzóerőt gyakorolt rájuk, hogy többen megígérték, hogy legközelebb majd megint eljönnek. Eljöttek volna ők már előbb is ha tudták volna, hogy Debrecen csak olyan kulturváros, mint mondjuk Regensburg és szállodái, fürdői, valamint más hasonló közintézményei bármelyik külföldi város-sal felvehetik a versenyt. De persze nem tudták... És ebben nem ők a hibásak. Sajnos, de való, hogy Debrecen idegenforgalmi propagandája Budapesten túl megszűnik. Ez alatt nem azt értjük, hogy a nagyobb külföldi idegenforgalmi hivatalokban nem tudnának Debrecenről? Biztosan vagyunk az ellenkezőjéről, de viszont az is bizonyos, hogy ezeknek az idegenforgalmi irodáknak poros és fülledt levegőjű falain túl alig tudnak valamit a kálvinista Rómáról.

Ne csak itt, ne csak a Debrecenick-nek propagáljuk Debrecen szépségeit, hanem külföldön is. És főleg ne legyen ez a propaganda konvencionális. Európában kevés hely van, amely a maga nemében páratlanul-bat nyugtana, mint Debrecen. Nincs szükségünk konvencionális csalogatásokra. Sokkal nagyobb hatást ér-nénk el, ha mondjuk Káplár Miklós lenyűgöző erejű és a Hortobágy lei-két százszázalékig magukon viselő képeit Berlinben, Münchenben, Bécsben és sok más városokban kiplaka-tíroztatnák. Tenni valókat különben nagyszerűen összefoglalta Wilhelm Blauke braunschweigi nagyiparos aki munkatársunk előtt a következ-zőkben foglalta össze a tere lekötése előtt elmulasztott intézkedéseket.

— Mielőtt a magyar határt átlép-tem, azt sem tudtam, hogy Debrecen a világon van. Nincs Bederkerük, ami nélkül el sem képzelhető az ide-genforgalmi propaganda. Sejtelműm sem volt arról, hogy erre felé is pompás autótak vannak és a leg-fontosabb, amit elmulasztottak az volt, hogy nem világosítottak fel bennünket a tenni nagy olesóságrol. Minden tulás nélkül elmondhatom, hogy magyarországi utam sokkal ois-csőbbba került, mintha ugyanilyen utat Németországban tettem volna. Mit gondolnak, ha ezt tudjuk, hány emberrel jöttünk volna el többen? Önöknél, Magyarországon még a textilárak is olesőbbak, nem szólv arról, hogy az élelmiszereket egye-nesen potom áron adják.

Ajánljuk ezeket a sorokat az ilio-tékések figyelmébe, de nem hallgat-juk el azt sem, ami miatt jogos pa-naszok merültek fel, hogy a hortobágyi csárdában ugyanakkor ami-kor 40 fillérért adtak egy pohár sört, csak félig mérték meg, a másik fele hab volt. Történtek a rendezés körül is hibák, amelyekre a legközelebb még visszatérünk.

Szóval néhány apró kellemetlen-ségtől eltekintve a nemzetközi sütő-ipari kongresszus résztvevői a leg-jobb benyomásokkal hagyták el Deb-recenét, ami egyértelmű azzal, hogy a jövőben ők lesznek Debrecen szép-ségeinek legteljesebb propagálói.

Nyári vásár keretében eladók

5000 méter divatárút 30 százalékkal olesóbban a napi árnál készpénz elle-nében u. m.: Buret, Chantung, selyem mousslin mintás és sima Georgette, magyar tífisz, nehéz selyem maro-quin, Parisett és Sevilla, nyers selyem, színes lenvászon, színes és fehér pa-nama, mosócsévmek, grenadinok, fe-hérnemű batiztok, ruhaszövetek, vásznak, zephírek, asztalneműek csak kiváló minőségek Szabott árak!
BURETT P 1.90
GRENADIN 100 széles P 1.90

Béke áruház Szent Anna-utca 2.

Hirdessen a Debreceni Ujságban

Előfizetőinkhez!

A „DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFÖLD”-et bármely kül- és helyföldi nyaralóhelyre fennakadás nélkül küldi kiadóhivatalunk. Kérjük tehát mielőtt nyaralását megkezdi, szíveskedjék az alábbi szelvényt kivágni és pontosan kitöltve kiadóhivatalunknak megküldeni (Kossuth-u. 3. I.), vagy pedig a címe a 1-41. telefonszámra közölni.

Kérem a „DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFÖLD”-et, melyet eddig
.....
címe kézbesítetek, hó től
hó ig a következő címre küldeni:
Név:
Uj cím:

926
90 26
h. 12 61

SALVATORFORRÁS a vese, hólyag, rheuma gyógyvíze

a húgysavas csapadékok feloldja és ilyenek képződését megakadályozza • a rheuma fájdalmakat megszünteti • vese- és hólyagbajokot eltávolít • cukorbetegok gyógyítala

Uzletvezetőség: Budapest, V., Zoltán-utca 8.

Ötven éves érettségi találkozó

A kollégiumi diákszövetség közgyűlésének keretében tartották találkozóikat azok az öregdiákok, akik ötven, harmincöt és husz évvel ezelőtt érettségiztek. Az ötven éves találkozóon kilencen vettek részt: Burkó Imre uradalmi bérlo, Csáky János földbirtokos, dr. Hubay Miklós egészségügyi tanácsos, dr. Nagy Kálmán ügyvéd, Pollacsek Vilmos orvos, Ujházy László ny. Máv. főfelügyelő, Ujváry István ny. főfelügyelő, dr. Zoltay Lajos muzeumi igazgató és Fülöp Péter ny. főjegyző.

A találkozón dr. Zoltay Lajos muzeumi igazgató mondott elragadó szép-szerű beszédet.

20 éves érettségi találkozó

A ref. Kollégium 20 esztendővel ezelőtt érettségizett diákjai a Szövetség közgyűlésével együtt tartották találkozóikat. 39 öreg diák közül heten haltak hősi halált, — köztük a 41 teológus egyike Leel-Órsy István és Varjas József 3-as honv. hadnagy, akinek holttestét szülei szállították haza a Doberdóról.

Összejöttek a találkozóira: Benedek Sándor máv. főmérnök, vitéz Czeglédy Béla mezőg. kamarai igazgató, Fábrián János állatorvos, Fehér Gábor tanár, Horváth István OMKE főtitkár, dr. Nagy János ügyvéd, törvhat. biz. tag, Nagy József főjegyző, Nagy Sándor OTI számvizsgáló, Kiss Ernő földbirtokos, dr. Orosz István városi aljegyző, dr. Pfeiffer József orvos, dr. Poroszlai István vm. th. II. főjegyző, dr. Rác Lajos bizt. igazgató, dr. Szabó Sándor szikvizgyáros, Várady Szabó Sándor ny. áll. százados, Török József ref. lelkész, dr. Vágotl Sándor orvos, vitéz dr. Varga Béla ügyvéd, Vida Lajos pü. fogalmazó, Voith István városi bir-toknyilvántartó és dr. ifj. Somogyi Zoltán orvos. A diákok nemes szívű Kemény János bácsijánál tartott szövetségi vacsorán Horváth István köszöntötte gondolatokban gazdag beszédben és nagy hatás mellett az Alma Materet. A találkozókat dr. Nagy János szövetségi titkár kezdeményezésére 245 pengőt adtak össze egy szegény diák segélyezésére s azt felajánlották a Szövetségnek, így követendő nemes példáját adták az ősi Kollégiumhoz való ragaszkodásuknak. A hősök napján Török József közművel. lelkész mondott az Oratóriumban tartott hálaadó istentiszteleten mély áhitatu imát és beszédet, melyben az Alma Materétől egész életre nyert szeretetről — mint lelki kenyérről szólt ékesszó-lón. „Kisér a Kollégium biztató szava — mondotta többek között —, tartás-tok meg, ami nálatok van, ami eljövők.” Benedek Sándor az öreg diákok volt tanárait üdvözölte meleg szeretettel, amire Karay Sándor igazgató válaszolt szívvelyes szavakkal.

A diákok megkoszorúzták vasárnap a hősök napján hősi halottaik sírját, ahol dr. Rác Lajos gyönyörű beszéd-ben tett fogadalmat az osztálytársak nevében arra, hogy méltók lesznek az életüket a hazáért feláldozó diák-test-vérekhez.

Csapó-utca 67. szám
Bálint József
asztalos
ajánlja saját készítésű
butorait

Kapával verte agyon az édesapját egy tarnaörsi napszámoslegény

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Borzalmas gyilkosság történt két nappal ezelőtt Tarnaörs köz-ségben. Gonda István 27 esztendő-s napszámoslegény az asztalnál vacsorázó édesapját: Gonda Kál-mán 53 éves kiscgazdát kapával agyonverte. A gyilkosságot még aznap este felfedezték és az apa-gyilkos legényt őrizetbe vették. Az öreg Gonda Kálmán ekkor még élt, sérülései azonban olyan súlyosak voltak, hogy másnap délelőtt, anélkül, hogy eszméletét egy pillanatra is visszanyerte volna, meghalt.

Az apagyilkos legény kihallgatása során közömbösen viselkedett. Minden mozdulatán meglát-

szott, hogy nincs tudatában tette súlyosságának. A csendőrökben lassan-lassan az a gyanu merült fel, hogy a gyilkos legény nem ép-elméjű. Feltevésüket a kihívott orvosok is igazolták, akik Gonda Istvánt határozottan korlátolt el-határozóképességű embernek nyil-vánították. Erre vall az is, hogy a gyilkosság elkövetésére semmi oka sem volt. Édesapjával sem akkor, sem azelőtt semmi baja nem volt. Valószínű, hogy pillan-atnyi idegrohamában cselekedett.

A gyilkos legényt a nyomozás befejezése után bekísérték a kir-ügyészségre.

A budapesti diáktanulmányi verseny eredményei

Budapest, május 30.

Az idei tanulmányi versenyeket a középiskolák nagy érdeklődése előzte meg. Az izgalmas szellemi mérkőzésen 35 fővárosi és 18 vidéki középiskola legtehetségesebb tanulói küzdöttek az elsőbbségért. Minden iskola tárgyanként egy diákkal vehetett részt a versenyen. Szombaton állapították meg az eredményt. Győ-

zött a budapesti kegyesrendi gimnázium 16 egységgel, 2. a budapesti református gimnázium 15 egységgel, 3. a budapesti állami Madách Imre gimnázium és a budapesti Kemény Zsigmond reáliskola 11—11 egységgel, 4. A Zrínyi Miklós reálgimnázium és a budapesti Toldi Ferenc reáliskola 10 egységgel.

Tanítók napja

Ma lesz a vármegye tanítóinak, óvónőinek gyűlése — Délután hangverseny a Bikában

A Hajdúvármegyei és Debreceni Népművelési Egyesület évi közgyűlését június 2-án délelőtt 9 órai kezdettel a vármegyeléháza dísztermében tartja meg. E gyűlésen Rásó István alispán elnököl. Az ügyvezető Vasúdy Lajos kir. tanfelügyelő. A gyűlés tárgya: jelentés az egyesület múltévi működéséről, a költségvetés megállapítása, a számvizsgáló bizottság megválasztása, esetleges indítványok.

E rövid gyűlés után fél tíz órai kezdettel ugyancsak a vármegyeléháza dísztermében tartja évi közgyűlését a

Hajdúvármegyei Általános Gönczy Egyesület

a következő tárgysorozattal:

1. Énekel a Debreceni Ref. Tanítók Vegyeskara. 2. Megnyitó beszédet mond Mocsári László elnök. 3. A megnyitó-beszéddel kapcsolatos javaslatok. 4. Dr. Maday Gyula díszelnöknek az oklevél átadása. 5. A tanítói továbbképzés címen előadó: dr. Papp Ferenc ref. tanítóképző intézeti igazgató. 6. A testgyakorlat anyaga és módszere a népiskolában. Előadó: Borkócs Sándor állami isk. igazgató. 7. Az I-ső oszt. gyermekeken tartott klinikai vizsgálatok eredményéről előadást tart: dr. Neuber Ede egyetemi tanár. 8. Titkári jelentés. Előterjeszti Káthonyi Lajos állami iskola igazgató. 9. A számvizsgáló bizottság jelentése. Költségvetés. 10. Indítványok.

A Gönczy Erye ü e óvónői szakosztálya szintén ma tartja szeminaryiumi előadását a Nagyváradi-utcai köz-

ségi óvodában 11 órai kezdettel. Tárgysorozat:

1. Híszek egy Istenben. Éneklő a közönség. 2. Megnyitó. Tartja: Nagy Ida szakosztályi elnök. 3. Általános szempontok az óvodai foglalkoztatásokról. Tartja: Stelly Gizella budapesti szakfelügyelő főnöke. 4. Gyakorlati tanítás. Hozzászólás. 5. Felolvasást tart: Kátóna Dóra óvónő. 6. Gyakorlati tanítást mutat be: Nagy Ida. Hozzászólás.

Délután 5 órai kezdettel hangverseny

lesz az Arany Bikában a következő műsorral:

1. Nyitány. Játssza a ref. tanítóképző intézet szimfonikus zenekara. Vezényel: Bodnár Lajos zenetanár. 2. Megnyitó beszédet mond: Rákos István a Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetségének elnöke. 3. a) Mendelssohn — Bartholdy: Kar az Éliás oratóriumból. b) Dr. Kovács Lajos: Kis Cantate. Éneklő a Ref. Tanítók Vegyeskara. 4. Költemények előad: Dr. Maday Gyula. 5. a) Rachmaninoff: Prelude. b) Debussy: Arabesque. Zongorán előadja: Piribauer Aranka. 6. a) Kapi Gyula: Árpád sírja. b) Bedő-Borsay: Az esthargangok. Éneklő a Ref. Tanítók Vegyeskara. 7. Szavai: Ráthonyi Lajos. 8. a) Schubert F.: Hullámok hatán. b) B. Szücs F.: Március. (Áprily Lajos verse) Előadja a Ref. Tanítóképző Intézet énekkara. Zongorán kíséri: Kalmár Katalin V. 9. Wieniawsky: Románc. Begedün előadja: Piribauer Ferenc, zongorán kíséri: Piribauer Aranka. 10. Réfy. (Vegyeskara B. Szücs F.) A Grand Cafféban. Éneklő a Ref. Tanítók Vegyeskara. Az énekkari számokat B. Szücs Ferenc tanítóképző intézeti tanár vezényli.

Belépődíj 1 pengő. Allóhely 50 fillér.

Az Urnapi körmenet sorrendje

Az Urnapi ünnepi szentmise reggel 8 órakor kezdődik, utána a körmenetben résztvevők a következő sorrendben állanak fel:

1. Róm. kath. gimnázium, állami real és polgári iskola növendékei. 2. Svetits leánynevelő intézet. 3. Mária társulati tagok. 4. Leány-klub, Urnák kongregációja, Szentitis Misszió tagjai (gyülekezős jó idő esetén a gimnázium udvarán). 5. Egyesülethe nem tartozó nők. (Gyülekezős a templom baloldalán és a mellékoltáraknál.) 6. Cserkészek, leventék. (Gyülekezős a gimnázium előtti fasorban.) 7. Kath. Othon, Kath. Nép-szövetség, egyesületbe nem tartozó férfiak. (Gyülekezős a gimnázium udvarának jobb oldalán, ahol csendes szent-mise lesz.) 8. Szent Ferenc III. rendje. (Gyülekezős a szokott helyen.) 9. Fél század katonaság. 10. Zene. 11. Egyházi énekkar. 12. Papság. 13. Katonai, egyházi és világi elnökségek. Egyháztanács. 14. Urak kongregációja. 15. Fél század katonaság.

Kéri a rendezőség a híveket, hogy a templomban való elhelyezkedésnél a rendezőségnek az elhelyezkedésre való felhívásának engedelmességednek és a templom hajóját hagyják szabadon. A férfiak mindig a jobb oldalon s a jobb oldalon lévő mellékoltáraknál, a nők a templom baloldalán helyezkedjenek el.

Miután jó időjárás esetén a róm. kath. gimnázium udvarán regge 8 órai kezdettel szentmise lesz, kérjük az egyesületeket, hogy a női egyesületek az elnökök vezetésével az udvar baloldalán, a férfiak pedig a jobboldalon legalább hatos oszokban helyezkedjenek el, amivel lényegesen megkönnyítik a felvonulás rendjét.

Mindenki igyekezzék helyét a legmegtöbbségesebb Oltáriszentség előtt elfoglalni.

A körmenet utvonalaán lakó háztulajdonosokat és bérlőket felkérjük, hogy ablakaikat kivilágítani és díszes szőnyegekkel ellátni sziveskedjenek.

Rendezőség

Lapunkat támogatja,
ha hirdetőinknél vásárol.

Autosyphon

ismét

ingyen

kapható:

Debreceni Vegyeskara Kereskedelmi Rt.
Rózsa-utca 2. szám.

Megkezdődött a debreceni Társadalombiztosító Intézetnél történt ötvenkétezer pengős sikkasztási bűnügy főtárgyalása

Zavilla Dénes beismerte, hogy Gombácsi pénzbeszédő ntján tízezer pengőt sikkasztott, Gombácsi azonban mindent tagadott — Ma folytatják a nagyszabású bűnügy főtárgyalását

(A Debreceni Újság tudósítójától)
Bizonyára emlékezetes még Debrecen egész társadalma előtt az a nagyszabású sikkasztás, amelyet másfél évvel ezelőtt a debreceni Társadalombiztosító Intézetnél fedeztek fel. Az elikkasztott összeg mintegy ötvenkétezer pengőt tett ki. A rendőrség széleskörű nyomozást folytatott ebben az ügyben és végül letartóztatta Gombácsi György pénzbeszédőt, aki különben nyugalmazott máv. főkalauz, majd büntársaként őrizetbe vette Zavilla Dénes számellenőrt, a kereskedelmi osztály vezetőjét. Későbbben pedig Williger Béla számtisztet vették őrizetbe, aki szintén alaposan gyanúsítható volt különböző sikkasztások elkövetésével. A gyanúsítottak közül Zavilla Dénes az előző eljárások alkalmával csaknem teljes tagadásban volt. Gombácsi azonban időnként mindent beismer, ugyancsak Williger Béla is, akiket a debreceni királyi ügyészség a múlt év júliusában kaució ellenében szabadlábra helyezte. A nagyszabású sikkasztási bűnper főtárgyalása tegnap, hétfőn délelőtt kezdődött meg a debreceni törvényszékben, amelynek dr. Rézler Ervin elnökléte alatt működő büntető tanácsa hétfőn délelőtti csak a három vádított, Zavilla Dénes, Gombácsi Györgyöt és Williger B.át idézte meg.

Kétszázötven hivatali sikkasztás három vádított ellen

A főtárgyalást a nagy érdeklődéssel való tekintettel az elsőemeleti esküdtárszékben tartották. A hétfői tárgyaláson igen sokan jelentek meg a hallgatóság soraiban, különösen a jogászok közül. A vádat a tárgyaláson dr. Altdorfer István kir. ügyész képviselte, míg Zavilla Dénes védelmét dr. Aczél Jenő ügyvéd látta el. Dr. Rézler Ervin elnök kilenc órákor nyitotta meg a főtárgyalást. A három vádított előtt ismertette a teljes vádiratot. A három vádított ellen összesen hétszázötvenhárom hivatali sikkasztás büntette a vád, amelyek közül 237 Zavilla és Gombácsi, kettő Zavilla és Williger Béla, három csak Zavilla, egy csak Williger és hétrendbeli mind a három vádított ellen emeltetett, mert Zavilla, mint a társadalombiztosító intézet kereskedelmi osztályának vezetője és számellenőre, Gombácsi György, mint pénzbeszédő és Williger Béla, mint tisztviselő körülbelül 1928-tól kezdve összesen ötvenkétezer pengőt sikkasztottak el az intézethez járulékok fejében befolyó pénzből.

A hivatali könyveket is meghamisították a vádlottak

A nacionálé felvétele alkalmával a törvényszék megállapította, hogy a harminckétéves Zavilla Dénes a tízedik fizetési osztálynak megfelelő fizetést élvezte a Társadalombiztosító Intézetnél. Gombácsi Györgynek pe-

dig, aki egyébként máv. nyugdíjas is, havi háromszázötven pengőt volt a jövedelme a nyugdíjával együtt. Williger Béla tulajdonképpen, mint irodakezelő működött a pénztárnál. A vádiratok a vádirat szerint, hogy leplezve a sikkasztásokat, meghamisították a hivatali könyveket, fiktív nyugdíjakat állítottak ki, részben pedig azokat az iratokat, amelyek esetleg ártottak volna nekik, megsemmisítették.

Zavilla Dénes vallomása

A törvényszék Zavilla Dénes hallgatja ki elsőnek. Előadta, hogy 1923-ban lépett a Társadalombiztosító Intézet szolgálatába s 1929-ben számellenőr lett. A könyvelés volt a feladata és az ellenőrzés. Az elszámoláshoz sohasem folyt be, legalább is Gombácsi övele soha sem számolt hivatalosan. Részletesen elmondotta az intézetnél akkor fémállott ügykezelési módszert. Ezután kijelentette, hogy bűnösnek érzi magát, mert a vádiratban foglalt bűncselekményeket részben elkövette. 1929. májusában kapta meg Gombácsitól az első összeget, aki rávette, hogy fogadja el azt, ne csináljon újabb adósságot. Tudta, hogy ez a pénz hivatalos pénz, tehát nem lett volna szabad elfogadnia. Arra nézve, hogy kiknek a terhére szerzett pénzt az ő számára Gombácsi, nem tudott felvilágosítással szolgálni. Körülbelül hét hónapig, novemberig tartott az az idő, amelyben ilyenformán összeköttetésben állt Gombácsival.

Egy házvétel indította meg a sikkasztások lavináját

— Mi indította Önt erre a bűnös lépésre — kérdezte az elnök.
— Bankkölesönből házat vettem még 1928-ban. — válaszolta Zavilla — s a váltókat rendeznem kellett. Közben a kislányom, aki beteges volt és elkövetkezett az iskolázatás

A sikkasztási bűnügy kipattanása

— Csak a Stülmer-cukorkakereskedésben csinált 168 pengő adósságot december 5-én. — jegyezte meg az elnök — amikor Mikulás-ajándékot vásárolt.

Igen, de ebben benne volt a kriszkindli is. — válaszolta Zavilla — és különben is csak százötven pengőért vásároltam a Stülmer-nél csokoládét.
— Hogy pattant ki a sikkasztás. — kérdezte most az elnök.

— Ugy történt, hogy 1930 januárban megjelent az Intézetnél egy fűszerkereskedő, aki azért jött hogy négy pengős tartozását kiegyenlítsse. Ekkor Répási tisztviselő megnézte az aktáját és látta, hogy még hátralékos tartozása is van s felszólította a kereskedőt, hogy ezt is fizesse ki. A kereskedő erre kijelentette, hogy a hátralékot már régen kifizette és erről meg is kapta a nyugtát. Ezt pár pere múlva fel is hozta s ekkor láttuk, hogy a hátralékról szóló nyugta tényleg ki lett adva, azonban a befizetett pénznek nyoma sem volt a pénztárnál. Erre én is utána jártam a dolognak és azt tapasztaltam, hogy igen sok helyen történt szabályta-

ideie is, aggasztott, mert messze volt a házam és így a nagy távolság miatt nem tudtam el sem gondolni, hogy mimódon küldjem a kislányomat az iskolába. Ezt elmondottam egy ízben Gombácsinak is, aki azt tanácsolta, hogy ne vegyek fel egy újabb kölcsönt egy esetleges másik házvételre, hanem ad majd ő. Tud egy jó teleket a közelben s azt vásárolok meg. A telek tulajdonosával, Závonyai Gyulával meg is egyeztünk s a teleket megvettem tőle. Még azonban hiányzott a ház. Erre nézve Gombácsi szintén kijelentette, hogy ad ő pénzt az intézet kasszáiból s nem is kell utána kamatot fizetni, tehát jobban jövök ki, mintha a bankból vennék fel újabb kölcsönt. Így történt, hogy engedtem a rábeszélésnek s kifizettem a házat. Így az az összeg amit a Társadalombiztosító Intézetnél Gombácsi révén felvissza akartam fizetni azonban vissza akarta műzteni, azonban Gombácsi kijelentette, hogy jobb, ha régi adósságaim fizetésére fordítom ezt a pénzt, mire ezt sem sikerült pótolnom. Bennem megvolt a jó szándék.

Zavilla ezután elmondotta, hogy 1929-ben 5400 pengő jövedelme volt a fizetéssel és egyéb járulékokkal együtt. Ekkor az elnök felmutatta azt a rendőrségi kimutatást, amely részletezi Zavilla 1929. évi kiadásait, amelyek összesen 17.840 pengőt tettek ki, tehát egyáltalán nem állnak arányban a sokkal kisebb jövedelemmel. A vádított megjegyezte, hogy a sógoráról, dr. Kurián Gyula Társadalombiztosító Intézet igazgatótól is kapott anyagi támogatást, de meg a bankból is vett fel újabb kölcsönöket.

lanság. Azonnal jelentést tettem dr. Kurián Gyulának, azt azonban elhallgattam, hogy a sikkasztásokban nekem is részem van és csak Gombácsit fogtam gyanúba az igazgató előtt. Végül még kijelentette Zavilla, hogy soha sem csinált hamisításokat a hivatali könyvekben vagy elszámolásokban.

Az utolsó vádpontokra kijelentette, hogy Willigerrel együtt tényleg elkövetett sikkasztásokat, azonban az ebből eredő pénzt Williger kapta meg teljes egészében. Ezeket a sikkasztásokat megelőzően, mint a kereskedelmi betegsegélyező pénztár vezetője, egyedül is követett el visszaéléseket. Az volt a szándéka, hogy házaiból és ingóságaiából, miután ezeket eladja, visszatéríti az elikkasztott összegeket. Közben azonban a bankok, ahol már nem tudta rendezni váltóit, pert indítottak ellene és már azóta el is árverelték az ingatlanait és ingóságait. — Zavilla Dénes kihallgatása ezzel befejezést nyert s dr. Rézler Ervin tanácselnök rátért Gombácsi György kihallgatására.

Gombácsi György tagad s összes beismerő vallomását visszavonta

Gombácsi György vallomásában kijelentette, hogy egyáltalán nem érzi magát bűnösnek. Azt a benyomást keltette, mintha neki semmi része sem lett volna a bűncselekmények elkövetésében. Ártatlan arccal jelentette ki: — én kérem soha sem sikkasztottam. Elmondotta, hogy arról sem volt sejtelmé sem, hogy Zavilla a neki átadott pénzeket elikkasztotta. Csak akkor szerzett erőt tudomást, amikor egy ízben, már az ügy kipattanása után Zavilla lehívatta őt a lakására és ott elmondta neki, hogy a tőle kapott pénzt mind a saját céljaira költötte. Szerinte ugyanígy tett vallomást a vizsgálóbírósnak is, ahol tizenhatszer hallgatták ki, de úgy látszik, hogy rosszul írták a jegyzőkönyvbe a vallomását.

— Hiszen maga mind a tizenhat esetben beismerő vallomást tett — jegyezte meg az elnök.

— Ez kérem nem áll. Ha így is van a jegyzőkönyvben, az csak úgy lehet, hogy rosszul van beírva.

Gombácsi Zavillára hárít minden felelősséget

Gombácsi György ezután elmondotta, hogy a nyugdíjával együtt háromszázötven pengő havi fizetése volt, de volt ezenkívül hosszú vasúti szolgálata alatt megtakarított pénzből is tekintélyes összeg, ebből vett felket amelyre azután felépítette a házat. Hat évvel ezelőtt, 1925-ben ment a pénztárhoz havi kilencven pengő fizetéssel s ott Zavilla Dénes, az ő közvetlen főnöke a járulékok beszedésével bízta meg. Ő a pénzt, amit a felektől beszedett, részben magának Zavillának, részben pedig a pénztárosoknak adta át, de nyugdíjakat soha sem kapott az elszámolt összegről. Mindig pontosan számolt el, soha sem sikkasztott.

Az elnök ekkor felmutatott egy nyugtát, amelyre Gombácsi kijelentette, hogy határozottan emlékszik rá hogy az ezen szereplő 24 pengős összeget a pénztárnak számolta el. Zavilla ugyanekkor a szemébe mondotta, hogy a szóban forgó 24 pengőt öneki adta át Gombácsinak. Nem felel meg Zavilla szerint Gombácsinak az az előadása sem, hogy nem tudott volna a sikkasztásokról.

— Én minden egyes esetben megmondottam neki. — beszélt Zavilla. — hogy mire kell a pénz amit tőle kértem. Ő pedig szó nélkül át is adta a kért összeget.

Incidens a főtárgyaláson — elna pótás

Dr. Rézler tanácselnök ekkor figyelmeztette Gombácsit hogy a töredelmes beismerés feltétlenül enyhítő körülményként szerepel a vádlottal szemben. Mondja meg tehát a saját érdekében az igazságot. A vádlottnak esküdni úgy sincs joga, sem módja. A vádlottnak egy joga van: tagadni. A papír pedig mindent elbir. — Azt hiszi talán. — mondotta az elnök. — hogy dicsérettel fog innen szabadulni, nem pedig fegyházbüntetéssel?!

Ebben a pillanatban felállott dr. Fényes Jenő, Gombácsi védője és izgatott hangon a következőket mondotta:

— Az elnök urnak ezért a kijelentésért érdeklődési kifogást jelentek be az elnök ur személye ellen.
Dr. Rézler elnök erre a kifogási

Keltetőgépek, műanyag
Bészler Lajossal
a Csonkatorony mellett

Valódi olasz fagyialtot csak püspöki p'ota
Hatvan u. 1. alatt ehet

1931. június 2. 00.26

rejelentésre felfüggtette a főtárválást és hosszas tanácskozás után elhirdette, hogy kifogás ügyében történő döntésig, kedden reggel kilenc óráig a főtárválást elhalasztja a törvényszék.

A védőügyvéd által bejelentett érdekeltségi kifogás bejelentése egyben valószínűleg ma reggel fog dönteni a törvényszék egyik tanácsa s ettől függ hogy van-e alapja az ügyvéd kifogásának, vagy pedig továbbra is dr. Rézler Ervin büntető tanára fogja letárgyalni a bűnügyet. Emlékező esetben más tanácsnak osztának ki.

Nyolc kolduló gyermeket előállítottak a rendőrségben

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Debrecenben az utóbbi időben nagyon elszaporodtak az apró koldusgyermek, akik határtalan vakmerőséggel állandóan zaklatják az utcai járókelőket. A rendőrség, hogy egyszer és mindenkorra véget vessen ennek a tarthatatlan állapotnak, a jövőben minden kolduló gyermeket előállít a kapitányságra s amennyiben kiderülne rólok, hogy szüleik biztatására koldulnak, a szülők ellen is megindítja az eljárást. Szombaton a rendőrség tettenért kolduló gyermeket állított elő, akik mindaddig a rendőrség őrzetében maradnak, míg a szüleik nem jelentkeznek és nem igazolják magukat a kapitányságon.

A patkoló kovács tanfolyam ünnepélyes záróvizsgálója

A debreceni m. kir. 6. honvéd vezényesdandárparancsnokság múlt évi november 16-tól kezdődőleg rendezte meg a harmadik löpatkoló kovács tanfolyamot, az érdekelték nagy érdeklődése mellett. A tanfolyamra nemcsak Debrecenből, hanem a közelfekvő városokból és községekből, összesen 37 hallgató jelentkezett, akik a tanfolyamot — mindvégig lelkesen kitarva — látogatták.

A tanfolyam záróvizsgálóján, mely a tüzelőlakatnyia patkoldójában f. hó 24-én reggel 8 órai kezdettel nyílt meg — a már előre megpatkolt katonalovak patavasalásáról szakszerű elméleti feladványok tették a vizsga anyagát.

A záróvizsgálón az ipartestület elnöke: Varjassy Imre az Ipartestület és az Iparkamara nevében vett részt. Résztvettek még a tanfolyamon Cellóth József állategészségügyi főfelügyelő, Meissner Károly, a Mezőgazdasági Kamara titkára.

A tanfolyam záró vizsgáját a földmívelésügyi minisztérium képviseletében dr. Ásvány Ernő főállatorvos, mint a tanfolyam vezetője, vezette le nagy avatottsággal. A tanfolyam előadói Kern Zoltán állatorvos és Vajda Gábor főpatkolómester voltak.

A tanfolyamon több hallgató ért el kiváló eredményt, úgyhogy elismerésül az ipartestület egy ezüst és két bronz kintűtő érmét adományozott. Az ezüstérmét Prém Miklós debreceni kovácsiparos, a bronzérmeket pedig S. Szabó Lajos hajdubudai és Györfy Lajos debreceni kovácsiparosok nyerték. — A Mezőgazdasági Kamara 5 db szakkönyvet adományozott, melyből 3 helybéli és 2 vidéki hallgatót jutalmaztak meg.

A vizsga befejezte után dr. Ásvány Ernő a hallgatókhoz buzdító beszédet intézett s felhívta a figyelmet a polgári életben a szerzett tudás fokozására. Egyben köszönetét fejezte ki a megjelent intézmények képviselőinek.

Ezután Varjassy Imre ipartestületi elnök az ipartestület, valamint a Kereskedelmi és Iparkamara nevében elismerő köszönetét fejezte ki dr. Ásvány Ernő főállatorvosnak a patkoló tanfolyam eredményes és szakszerű megrendezéséért, ugyancsak Kern Zoltán állatorvosnak.

Allást keres

Fegyver közzé adás...
2 naplapon 10 szót 2
illéért — Hirdetését fel
adhatja: Kossuth-utca 3.

Neuber Ede professzor helyet biztosít a kórházban a veneréás női betegeknek

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

A Debreceni Ujság—Haiduföld tegnapi számában szóvá tettük a rendőrség őrzetében lévő veneréás nők kórházi elhelyezése és kezeléte körül támadt nehézségeket. — Debrecenben ma az a helyzet, hogy túlszűfoltás miatt egyetlen kórház sem tudja befogadni a veneréás beteg nőket, legfeljebb a bőrklinikán lehetne számukra egy-két ágyat beállítani. Cikkünkre, amelyben a tarthatatlan helyzet mielőbbi megoldását sürgettük, illetékes helyen is felfigyeltek és annak hatása alatt dr. Neuber Ede egyetemi tanár, a kultuskormány által megbízott kórházi igazgató határozottan megígérte, hogy változtatni fog a tarthatatlan állapotokon. Kijelentését a rendőrségen nagy megnövezéssel

fogadták, annál is inkább, mert dr. Neuber Ede volt az, akinek közbenjárására 18-ról 40-re emelték a rendőrség rendelkezésére bocsátandó ágyak számát. A negyven ágyból eddig harmincat meg is nyitottak, a hátralévő tizet pedig a közel jövőben fogják megnyitni. Addig is, míg ez megtörténik, dr. Neuber Ede, aki elsőrangú kötelességének tartja a veneréás betegek leközödsését, gondoskodni fog arról, hogy 1012 ágyat a rendőrség által előállított veneréás nők rendelkezésére bocsássonak.

Végleges megoldásnak azonban még ezt a megoldást sem tekinthetjük, mert — mint Neuber Ede dr. mondotta — Debrecenben számos az a helyzet, hogy 10 razzia után az egész kórházat meglehetne tölteni veneréás betegekkel.

Az evangélikus elemi iskola gyermek színelőadása

Az evangélikus elemi iskola június 3-án, szedrán délután 6 órakor az Apolló mozgó színházban gyermekszínelőadást rendez, amelyre tisztelt szülőket és érdeklődőket szeretettel meghívja az igazgatóság.

Aműsor a következő:

1. Prológ. Dr. Horvay Róbertnél. Elmondják: Antal Antal és Boczkó Béla. 2. Ki-ki a maga mesterségét... Egyfelvonásos szindarab. — Szereplők: Mese-mondó — Gábor Aurél. Királyné — Habetler Márta. Szomoroka — May Florence. Hoppmester — Faltay Pál. Udvary bolond — Ohnig Miklós. Miniszter — Tyroler Péter. Szabó — Duczy György. Kalapos — Györfy István. Takács — Fuchs Elemér. Szürszabó — Olasz Vilmos. Varga — Csáthy Ferenc. Levente — Gyarmathy Miklós, Udvari nép — Márton Miklós, Holik Jenő, Kovács András, Molnár János, Antal Antal, Veress László, Krisch Ervin, Nagy Gábor, Kuhár Sándor. Magyar lányok: Nagy Judit, Madarassy Katica, Péntek Klára. 3. Gordonkán játszik: Szűcs Miklós. a) Szicíliai dal. b) Schubert: Bölcsődal. 4. Koszter A. Hőféherke Háromfelvonásos színelőadása. Szereplők: Mostoha — Habetler Márta. Hőféherke — Piacsek Márta. Vadász — Szász Tibor. Törpék: Kurián Zoltán, Nagy Sándor, Király Kázmér, Boczkó Béla, Szikszay György, Kovács Elemér, Nagy Jenő. Alomtűdér — Imreh Kató. Királyfi — Siegmund Ervin. 5. Gordonkán játszik: Szűcs Miklós. a) Zsámboki Falusi esték, b) Magyar népdalok. 6. dr. Bohdanezky A Pilleország. Énekes két felvonásos színelőadása. Szereplők: Palkó — Gábor Aurél. Maty — Szűcs Ferenc. Pillekirálynő — Berzéki Kató. Sárga pille — Röllig Ida. Fehér pille: May Florence, Péntek Klára. Piros pille: Pongor Lenke, Sáfár Olga. Kék pille: Babók Eteleka, Harsányi Ilonka, Ujhelyi Zsuzsa, Wieland Edit. Udvari pille: Füzési Aranka, Nagy Judit, Madarassy Katica, Kozempel Magda. Darázs király — Radó Lajos. Darazsok: Balogh László, Gáspár Vilmos, Nenkow István, Molnár György, Rácz Csongor. Kómfitty — Nagy Zoltán.

Az előadás tiszta jövedelmét az iskola felszerelésére fordítják. Beléptidj a színpadtól számított földszinti első 13., illetve 14 sorban és a baloldali páholyokban (5 ülőhely egy páholyban) 1 P. A földszinti hátsó sorban és az emeleti két sor páholyban 80 fillér.

Jegyek válthatók péntektől: Mentze Henrik üzletében (Ferenc József-ut 38.) Az előadás napján d. e. 11—1-ig s. d. u. 4 órától az Apolló pénztárban.

Minél több iparos képviselőt kellene bejuttatni a parlamentbe

hangoztatta Varjassy Imre elnök az Ipartestület vasárnapi közgyűlésén

A debreceni Ipartestület vasárnap délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését, amely iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. A közgyűlés mindvégig szenvedélyes és izgatott hangulatban folyt le, részben mert az iparosság a f. évü és alkalom arra használta fel, hogy hangot adjon tarthatatlanul nehéz helyzetének, másrészt, mert egy baloldali kisebbség agitációja és lázításra igyekezett kihasználni a súlyos bajokat. Így aztán ennek a minoritásnak részéről éles kritikák és érdemtelen bírálatok érték ugy az Ipartestületet, mint az Ipar és Kereskedelmi Kamarát.

Az Ipartestületi elnök beszámolója

Varjassy Imre ipartestületi elnök nyitotta meg a közgyűlést és beszédében vázolta a rendkívül nehéz gazdasági helyzetet, amely elsősorban az iparosságot érinti, de egyformán sújt minden társadalmi réteget. A testület rendkívül nehéz feladat előtt állott, de mindent elkövetett, hogy szavát felelessé s ha teljes eredményt nem

is tudott elérni, annak nem a testület az oka, mert hiszen hasonló érdekképviseletek sem tudtak nagyobb eredményekkel dolgozni. Hangoztatta, hogy nagy baj az iparosság között tapasztalható széthúzás, mert a nehéz időkben összefogásra és együtt munkálkodásra volna szükség. Végül annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a közelgő képviselőválasztáson minél több iparos képviselőt kellene bejuttatni a parlamentbe, mert csak így lehetne eredményesen biztosítani az iparosság érdekeit.

Miért maradtak el az iparos törvényhatósági bizottsági tagok értekezletei

Az elnöki beszámolóhoz Vangor Antal szólott hozzá, aki kifogást emelt amiatt, hogy a városi törvényhatósági bizottság iparos tagjai nem teljesítik kötelességüket. Tavaly megállapodás jött létre, hogy ezeket az iparos városatyákat minden közgyűlés előtt külön értekezletre hívják össze, azonban az elnök elmulasztotta az értekezletek megtartását.

Varjassy Imre elnök rámutatott arra, hogy az értekezletek valóban elmaradtak, azonban ennek oka abban keresendő, hogy az iparos bizottsági tagok egyrésze kihúzza magát a munkából, sőt a szavazásokban sem vettek részt.

Via az évi jelentésről

Kovács József a Társadalombiztosítás súlyos terheit panaszolta fel, s kifejezte, hogy az iparos bizottsági tagok nem csinálnak semmit.

Frisch Adolf tájékoztató beszédében kijelentette, hogy a kerületi választmány igen mindent elkövet az iparos érdekek védelmére, azonban az intézet központja nem honorálja a képviselőket.

Az évi jelentést terjesztették be ezután, amelyhez Barna József, majd Szendrey János szólott hozzá. Utóbbi hevesen támadta az előjáróságot, hogy a városi közgyűlésben nem érvényesíti befolyását.

Nagy Lajos személyes kérdésben szólalt fel, majd Vági István az Iparkamara ellen nyilatkozott, mert számos ügyben nem tett intézkedést.

Zelinger Ede kamarai alelnök védelmezte a kamarát, amely mindent elkövet az iparosság érdekében. Elismerte a jogos elkeseredést, de ezt nem tartja indoknak, hogy a vezetőséget ócsárolják. (Oriási zajban folytatja beszédét), melyet így végzett be:

— Őrizzék meg higgadtságukat és bíráltanak tárgyilagosan.

Végül Varjassy elnök újabb felszólalása után az évi jelentést elfogadták.

A zárszámadások elfogadása után az idő előrehaladottságára való tekintettel Galamb Sándor indítványt tett a határozatképesség megállapítására. Kiderült, hogy a közgyűléstől nagyon sokan eltávolítottak s ezért Varjassy elnök a közgyűlést felfüggesztette. A közgyűlést a jövő vasárnap folytatják, amikor is megéjtik a szakosztályi és előjárósági tagok választását.

Nagy látogatottságnak örvend Debrecen városi uszodája

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A város nagyerdei uszodája, mint tudvalevő, pünkösdkor megnyílt és azóta is nagy látogatottságnak örvend. A város vezetőségét most egymásután keresik fel a különböző sportegyesületek olyan kérelemmel, hogy a nagyerdei uszodát versenyek céljaira vasárnapi napokon engedje át. A szombati polgármesteri értekezleten úgy határoztak, hogy versenyek céljaira vasárnap délutánonként csak ótóra után engedik át az uszodát. A város polgármestere szíven viseli az uszósport fejlesztését, azonban tekintettel kell lennie a nagyközönségre is, amely épp vasárnap keresi fel nagy tömegekben az uszodát.

A Singer varrógépek mégis a legjobbak!

Padlólakko k

speciális minőségben, magas fényű, a lezsebb színekben, olcsó árban kapható:

STERN festéküzletben Plac-utca 10 szám.

Bikával szemben. — Ugyanott biztosítást is írtoszeret vásárolhat olcsón, pontosan, svábbogár, patkány

Baltazár püspök autonóm hatáskörben bevezeti a református főgimnáziumban az angol nyelv oktatását

A középiskolákról kibocsátott legújabb törvény tudvaleg a debreceni református főgimnáziumot humán gimnáziumnak alkotta meg, aminek következtében ebben az intézetben modern nyelvek helyet ma is ógörögöt tanítanak. Az iskolafenntartók és a szülők körében azonban régebben kialakult már egy irányzat, amely mindenáron szabadulni akart a görög nyelv tanításától, illetőleg el akarta érni, hogy az iskola növendékei szabadon választ hassanak az ógörög, vagy valamely modern nyelv tanulása között. Ilyen irányban tárgyalások is folytak a kultuszminisztériummal, azonban Szily államtitkár legutóbb azt válaszolta, hogy csak akkor lehet a modern nyelvek oktatását megengedni, hogy ha a gimnáziumot külön választják és pedig úgy, hogy a párhuzamos osztályok külön épületben, külön igazgató vezetése alatt állnak, illetőleg humán gimnáziummá alakulnak.

Deputáció a püspök előtt

A szülők nagyrésze azonban nem nyugodott bele ebbe a teljesen lehetetlennek látszó megoldásba, hanem hétfőn délelőtt tekintélyes küldöttséggel alakulva, deputációval kereste fel dr. Baltazár Dezső püspököt. A küldöttséget dr. Kesserű Lajos törvényszéki elnök vezette és a tagok között megjelentek a debreceni társadalom vezető férfiai. Ott volt többek között dr. vitéz Bessenyei Lajos, a ref. főgimnázium igazgatója, azonkívül törvényszéki bírák, egyetemi tanárok, magas állású rendőrtisztviselők, földbírók, ügyvédek vettek részt a deputációban, mely közel ötven tagból állott.

A küldöttség vezetője és szóoka dr. Kesserű Lajos törvényszéki tanácselnök, a következő nagyhatalú beszédben terjesztette a szülők kívánságát a püspök elé:

Kesserű Lajos törvényszéki elnök a modern nyelvek tanításáért

A debreceni társadalomnak különböző rendű és rangú képviselői s a gyermekeik jövőjéért aggódó szülők nagy tömege jelent meg Méltóságod színe előtt — mondotta, hogy tisztelteljes kérését előterjessze. De velünk együtt vannak lélekben a szülők száza és ezre ugy e városban, mint ennek környékén, akik csatlakoznak a mi kérésünkhöz s velünk együtt óhajlják annak teljesítését.

Mindnyájan tudjuk, hogy 6—7 év óta a debreceni református népes főgimnáziumban az ógörög nyelv tanulása minden tanulóra nézve kötelező, mert az 1824. évi XI. tc. életbe léptetésekor ezt humán gimnáziummá szervezték át. Ez azt jelenti, hogy miután itt e népes főgimnáziumban most már nemcsak párhuzamos a) és b), hanem c) osztályok is vannak s miután a legközelebbi református főgimnázium a hajduböszörményi szintén human gimnázium, ez tehát egymás mellett négy human gimnáziumnak felel meg — a debreceni és környékbeli református ifjak csak a holt nyelveket tanulhatják, a modern nyelvek, angol, francia tanulástól am-

lyeknek az életben hasznát vehetnék, el vannak zárva.

Nem nevelhetjük tehát fiainkat a modern életnek, pedig erre a mai nehéz, küzdelmes időkben égető szükségük lenne.

Két évvel ezelőtt mozgalom indult meg, hogy a főgimnáziumnak fele a) vagy b) osztályai reálgimnáziummá szerveztessenek át.

Ennek helyességét és szükségességét Méltóságodnak széles látókörű saszeme azonnal észrevette s a kezdő lépéseket ez irányban megtette. Amde a vallás a közoktatásügyi minisztérium nehézségeket támasztott s az egyes osztályok realizálását ahhoz a feltételhez kötötte, ha egész külön válnak, külön igazgató alá rendeltetnek és külön épületbe mennek — holott ezelőtt az ós-kollégium épületében a főgimnázium nagyon szépen megfér az akadémiával és a tanítóképzővel együtt.

Ehhez a külön épület emeléséhez természetesen az egyház kerületnek anyagi ereje nem volt. A tanári kar tehát azt javasolta, hogy legalább engedjék meg a főgimnázium felső osztályaiban a bifurkációt, vagyis, hogy a tanulók a felső osztályokban vagy a görög, vagy az angol nyelvet választhatják, amint ez a budapesti egyetem mellett a gyakorló mintagimnáziumban van.

A püspök ezt az igazán szerény, de jogos és méltánylandó kérést pártolólalag felterjesztette.

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium szinte érthetetlen okokból ennek a szerény kérésnek teljesítését is megtagadta, az egyik államtitkár aláírásával.

Teljes joggal hihetjük, hogy a sablonos, bürokratikus eljártás nem a miniszter tudtával történt, vagy legalább is nem figyelmeztették őt ennek a kérdésnek nagy horderejére és fontosságára.

Ezt kell hinnünk azért, mert hiszen a kultuszminiszter maga is azon az állásponton van s újságcikkeiben és parlamenti beszédeiben ő maga hirdette, hogy a középiskolák elavult tanrendszerén a mai élet követelményeinek megfelelőleg változtatni kell s a holt nyelvek túltengő tanítása helyett a modern nyelvek tanítására kell nagyobb súlyt helyezni.

Nem szabad feltennünk a miniszterrel, hogy amíg másutt ezen helyes elvek szerint jár el és intézkedik, addig éppen csak Debrecennek és környékének református ifjuságát akarná elzárni a modern nyelvek tanulásától, vagy akarná kényszeríteni arra, hogy más felekezetek által fenntartott főgimnáziumokba (a piaristák vagy a zsidók gimnáziumába) kerüljenek, ahol modern nyelveket tanulhat!

Kérjük tehát a püspök urat, világossítsa fel a minisztert kérésünk jogosságáról, nagy horderejéről és fontosságáról s tegye meg az intézkedéseket böles belátása szerint.

A nagyhatalú beszédre dr. Baltazár Dezső püspök válaszolt.

— Az igazság — ugymond —

akkor is igazság, ha kevés számmal képviselik, hát még ha ilyen nagy és előkelő küldöttség képviseli.

Utalt ezután a human gimnáziumok kialakulásának történetére és rámutatott arra, hogy a kultuszminiszterium a törvény szavait szigorúan véve, helyezkedik arra az álláspontra, hogy a debreceni gimnázium human gimnázium legyen, holott meg volna a lehetősége annak, hogy a modern nyelveket is tanítsák. Arra az álláspontra nem lehet helyezkedni, hogy a gimnázium egy része menjen külön épületbe és külön igazgató vezetése alá, mert hiszen az állam is minden vonalon egyszerűsítésre törekszik, hogy minél kevesebb kiadással tudjon dolgozni.

A püspök ezután így folytatta szavait:

— Én annyira meg vagyok győződve a mi igazságunkról, hogy részint ennek az igazságnak tudatában, részint támaszkodva arra a még ifjú korba, az egyetemi évekre nyúló kedves és felejtethetetlen, mindig értékes barátságára, amellyel a mostani kultuszminiszter urral voltam és állandóan vagyok, a múlt hó 10-én hozzáintéztem magánlevelemben tudattam, hogyha neki nem sikerült idejében a kultuszminiszterium illetékes osztályát jobb belátásra bírni, akkor az én autonóm hatáskör-

ben tett intézkedésem megvédéséről onkormányzati szabadságunk sáncái között gondoskodni is fogok. Ezt az intézkedést nem renitenciából határoztam el, hanem azért, mert bízom a miniszter igazságérzetében és irántunk való jóindulatában, szeretetében, melynek ismeretében lehetnek látom, hogy a tanítás már szeptemberben a modern nyelvekkel történjék. Ismét hangsúlyozom, hogy ez nem akar az állammal szemben renitencia lenni, azonban biztosak vagyunk benne, hogy a kívánt intézkedést felsőbb helyen is megtennék, mint ahogy már más helyen meg is tették.

A püspök ezután még a küldöttség előtt felhatalmazta dr. vitéz Bessenyei Lajos főgimnáziumi igazgatót, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket arra vonatkozólag, hogy a tanítás már szeptembertől a modern nyelvek bevezetésével történjék. Egyben kijelentette, hogy a Kollégium igazgató tanácsa június 10-én ülést tart, és ott fogja kérni a maga számára a felhatalmazást, illetőleg ennek az intézkedésnek szankcionálását, s egyben az egyház jogainak megvédéséről a felsőbb helyen is gondoskodni fog.

A küldöttség tagjai általános éljenzéssel és helyesléssel fogadták a püspök rendkívül érdekes beszédét és teljes megnyugvással távoztak el a püspöki hivatalból.

Kerékpárost gázolt az autó a sarkadi országúton

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

A gépkocsivezetők gondatlansága nap-nap után mind több és több áldozatot követel. Szinte alig mulik el nap, hogy az újságok tele ne volnának a legkülönbözőbb autókatasztrófákkal. A legveszélyesebb a dologban az, hogy ma már nemcsak a nagyobb forgalmú városokban, de a legeludogottabb vidékeken is napirenden vannak az autóbalesetek. — Olyan helyeken, ahol ezelőtt öt-tíz esztendővel még talán azt sem tudták, hogy mi az autó, ma már egyre jobban fenyegeti az emberek testi épségét és életét.

A napokban Sarkad és Gyulaváros között okozott súlyos balesetet dr. Hartmann Gábor orvos soffőrének vigyázatlansága. Dr. Hartmann Sándor orvos Sarkadról Gyulavárosra igyekezett. Az autót Klein Sándor soffőr vezette. Körülbelül 50—60 kilométeres sebességgel száguldtak az országúton, amikor az utolsó csárda közelében utólértek két kerékpárost, akik szintén Gyulaváros felé igyekeztek. A soffőr ahelyett, hogy lassított volna, egyforma tempóban tovább vezette a kocsit

és közben az egyik kerékpárost elütötte.

Az autó utasa: dr. Hartmann Gábor orvos azonnal megállította a gépkocsit és maga mellé vette az árokba fordult és egyre jajveszékélő embert, akiről kiderült, hogy Morár Jánosnak hívják, újszalontai földműves. Vele lévő hugának, Morár Zsófiának, aki szintén biciklin igyekezett Gyulaváros felé, az ijedségen kívül semmi baja nem történt, míg bátyja halibokatorést szenvedett. A csendőrség a nyomozást lefolytatta és Klein Sándor soffőrt gondatlanságából okozott súlyos testi-sértés címén feljelentette a debreceni kir. ügyészségen.

NAGYSZALLODA

IMPERIAL

GRAND HOTEL

1 perc a Keleti pályaudvartól.

Legmodernabb berendezésű első-rangu családi szálloda. 152 szoba hideg-meleg folyóvízzel, központi fűtéssel, telefontal, elsőrendű olcsó étteremmel.

A lap igazolt előfizetői 20 százalékos kedvezményben részesülnek.

Butor és szőnyegvásár

Oriási árukészlet csökkentése érdekében most rendkívül olcsón vásárolhat gyönyörű szép, modern kárpokat és mindenféle szőnyegárut

KILLER EDE cégnél
Debrecen, Piac-u'ca 63.

Butor és szőnyegvásár

Madártani kirándulás a Nagyerdőbe

A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület a szokásos tanulmányi kirándulását ismét megkezdte. Első alkalommal a Nagyerdő madár és növényvilágát fogjuk ismertetni 4-én, csütörtökön délután. Találkozás 3 órakor a víztorony alatt. Egy-két órai kényelmes séta után, amely alkalommal a Nagyerdő összes éneklő madarait megismerhetjük úgy szabad természetben mint bemutatott képekben is, a látottak és hallottak megbeszélése a pallagi vendéglőben, ahonnan villanyossal térünk haza. — Távcsőre nagy szükség lesz. A tagokon kívül nagyon szívesen látunk minden természetkedvelőt. Különösen felhívjuk a figyelmüket azon pedagógusok kirándulásaira azon pedagógusok figyelmét, akik rendezni egy-egy kirándulást kapcsolatban. Az ilyen kirándulások megtartása már több miniszteri rendelettel is elő van írva. Vezetők: dr. Nagy Jenő és v. Titkos Béla. Rossz idő esetén a következő nap délutánián tartjuk meg a kirándulást.

Levente sportünnepély

A debreceni VI. kerületi Levente Egyesület június 4-én a DVSC Diószegi-úti sportpályáján atletikai versenyt és sportünnepélyt rendez a MAV és az V. kerületi Levente Egyesület részvételével.

Az előmérkőzések délelőtt 8 órakor, a döntők délután 3 órakor kezdődnek. A MAV Levente Egyesület fuvós zenekara közreműködik. Belépődíj nincs.

A délutáni program a következő: 1. A csapatok felvonulása. 2. Az V. ker. Levente Egyesület csapatának ügyességi gyakorlatai. 3. 50 méteres síkfutás. 4. 100 méte-

res síkfutás. 5. Magasugrás. 6. A VI. ker. Levente Egyesület csapatának ügyességi gyakorlatai. 7. Fáyolugrás. 8. 400 méteres síkfutás. 9. A MAV Levente Egyesület csapatának ügyességi gyakorlatai.

10. Súly- és buzogánydobás. 11. Szakaszok zártrendű gyakorlatai. 12. Svéd staféta. 13. 4x100 méteres staféta. 14. Díjkiosztás és elvonulás.

Egységspárti összejövetel a 34. körzetben

Június 3-án zárt jellegű társasvacsora lesz, melyen dr. Hadházy Zsigmond főispán és a Keresztény Gazdasági Párt vezetőségével a 36. körzet pártfogói is meg

Még a múlt hónapban elhatározta a debreceni egységspárt 34. körzeti vezetősége, hogy június 3-án, szerdán este 8 órakor a Lorántffy-utca 44. sz. alatt lévő Mezey-féle vendéglő külön helyiségében társasvacsorával egybekötött barátságos összejövetelt tart, melyre meghívta a 36. testvérkörzet vezetőségével a Keresztény Gazdasági Párt vezérfőit is.

Miután a barátságos összejövetel teljesen zárt jellegű, a meghívókat előre szétküldte a 34. körzet vezetősége, dr. Hadházy Zsigmond főispán és közéletünk számos kiválóságát pedig külön-külön is küldöttség útján

meghívta, akik meg is ígérték már részvételüket.

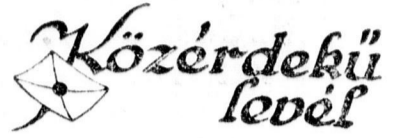
Mivel megfelelő számú teritékről előde kell gondoskodnia a 34. körzet társas-összejövetele rendezőségének, arra kéri az elnökség a meghívott választó polgárokat, hogy június 2-án déli 2 óráig szíveskedjenek a felbélyegzett válaszlevelezőlapokon beküldeni értesítésüket a körzetirodának (Batthyány-utca 8. sz. Telefon 8-68.) Ugyanoda forduljanak azon 34. vagy 36. körzeti választó polgárok is, akik eddig esetleges tévedésből nem kaptak meghívót, de az összejövetelen részt óhajtanak venni. Az aláírás meg nem jelenés esetére is kötelező.

Ismeretlen zsidó holttestet fogtak ki a Tiszából

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Szombaton reggel 9 óra tájban Tiszalök község határában, a Rázom-tanya közelében egy 40-45 év körüli, 140 centiméter magas férfi holttestét fogták ki a Tiszából. Az erősen oszlásnak indult holttesten lévő ruha egyik belső zsebében „Az Est” május 28-iki számát találták meg. A nyakában zsidó imaköpeny, az ugynevezett cícesz lógott. Okmányokat, vagy

valamilyen írást nem találtak nála. A rajta lévő ruha sötétszürke, a lábán sevrő cugos cipő van. A holttest tüzetesebb megvizsgálása után a kihívott orvosok megállapították, hogy ballábszára törött, lábai luddalpuak. Az ismeretlen zsidó férfi, akinek személyazonosságát mindeddig nem sikerült megállapítani, valószínűleg két nappal ezelőtt került a Tiszába.

Mi lesz a Kincseshegyi és Tégláskerti óvodákkal?

A következő levelet kaptuk: Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! Mint a „Debreceni Ujság—Hajdúföld”-ben olvasható, még az elmúlt év elején értesültem híradásukból, hogy Debrecen város 1930 tavaszán vállaltatva adta a Kincseshegyi és Tégláskerti óvodák építését azzal a feltétellel, hogy azokat 1930 novemberéig el kell készíteni. Azóta több mint egy esztendő elmúlt s a kérdéses épületek még most is az építkezés stádiumában vannak. Ha nem csalódom a város műszaki ügyosztálya, — mint ilyen esetekben szokás — most is bántalmánzt kötött le s így érthetően, hogy az óvodák még sem készültek el a rendes időre. Nagyon kérem a Szerkesztő Urat, hogy nagybecsű lapjában hívja fel az illetékes hatóság figyelmét erre a különös „késedelem”-re, amellyel inkább, mert a Kincseshegyi és Tégláskerti gyermekek már évek óta várják az óvoda megnyitását Tisztelettel egy téglavetőbeli családapa.

10 szavas apróhirdetés

2 napilapban 30 litér Hirdetés feladási helyet Kossuth-utca 3. I. em.

Jönnek a tikkasztó meleg napok:

vegye 23⁰⁰ pengőért

pehelykönnyű bourett⁰⁰lönveinket

Közvetlen a Bika-szálló épületében

vegye 11⁸⁰ pengőért

könnyű jopé-kabátainkat

és vegye itt fel

nem sorolható sok más könnyű nyári ruházati cikkeinket, melyekből óriási választékot találhat a

MAGYAR RUHAIPAR

Magyarország egyik legjobb

férfi- és fiuruhaárúházában.

Hírek

1931 június 2 (kedd)

Prot.: Anna Kath.: Erazmus vt.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Aranyangyal” Piac-utca 50. — „Nap” Piac-utca 1. — „H. Rákóczy” Széchenyi-utca végén. — „Bocskay” Cegléd-utca 22. — „Tisza” Magass György tér 9.

IDŐJÓSIÁS:

Hazánkban vasárnap a hőmérséklet az Alföldön még 34 fokig emelkedett. Nyugati eredetű légáramlatok hatása alatt tegnap délután és ma éjjel a Dunától északi táján, a Tisza mentén és főként az ország északkeleti részén zivataros esők indultak meg, amelyekkel kapcsolatban ma délelőttre kisebb-mérvű és csak néhány fokra terjedő hőszökkenés állott be. Legtöbb esapadékot Vásáronaményban (11 milliméter) és Mátészalkán (17 milliméter) mértek.

Budapesten július 1-én délben a hőmérséklet 25 fok, a tenger színére redukált légnyomás pedig 759 milliméter.

Várható időjárás a következő huszonegy órára: Lényegtelen hőváltozás, sok helyen zivataros esőkkel.

A Pázmány Péter Tudományegyetem új tanácsa. Budapestről jelentik: A budapesti kir. magyar Pázmány Péter Tudományegyetem valamennyi fakultása hétfőn tartott ülésén választotta meg az 1931—32. iskolai év új dékánját. Kiküldött 4—4 rektorválasztót, akik a jövő héten választják meg az egyetem új rektorát, ezáltal a bölcsészeti kar professzorai közül. A választás szerint a jövő évben a hittudományi karon dr. Pataky Arnold, a jog- és államtudományi fakultáson dr. Kolosváry Bálint, az orvosi karon dr. Szabó József, a bölcsészeti karon dr. Heimlein István professzorok. Az orvosi kar jegyzőjévé dr. Balogh Ernőt választották meg.

Bőröndöt,

— 40.000 pengőre emelték fel az Államsorsjáték fővereménvét. Siessen a legközelebbi dohánytözséde és szerencsés esetben az Ön számát huzzák ki.

A Thaly Kálmán alapítványi ösztöndíj kiosztása. Az egyetemi tanács legutóbbi ülésén foglalkozott a Thaly Kálmán alapítványi ösztöndíj odaítélésével és azokat a következő hallgatóknak juttatta a hittudományi karon Kovács Olga 348 P. Bodonhelyi József 232 P. a jogi karon Magyar Andor 348 P. Blaskovits Zoltán 232 P. az orvosi karon Benesik József 348 P. Szilágyi István 232 P. a bölcsészeti karon Ember Ernő 348 P. Pulai Erzsébet 232 P.

Felreértés egy közgyűlési szavazás körül. A legutóbbi városi közgyűlésről írt tudósításunkkal kapcsolatban Öry István földbírtokos a mai napon annak közlésére kérte fel a szerkesztőséget, hogy a nemzeti lobogók kötelező kitűzésére vonatkozó önálló indíványnak nem szavazott-e, és a szavazásban egyáltalán nem vett részt. A kérdésnek készséggel tesszük eleget annak megállapítása mellett, hogy a szavazás körül támadt nagy zűrzavarban Öry Istvánnak egy közbeszólása adott okot félreértésre.

Használt tankönyvekért a legmagasabb összeget fizeti Hegedűs és Sándor R. T. könyv- és papírkereskedése. Ferenc József-utca 34. sz.

— SWIFT-SOMLYÓ MAGYARÁZ PICQUARDNAK... Az egyik hétfői liberális lap, melyet a közkedvelt Lázár-Léderer Mundi szerkeszt, *szenciós fotoriportot* közöl Picquard professzor leszállásáról. A legnagyobb kép aláírása a következő: „... Piccard tanár és Swift-Somlyó, a Reggel és a Newyorki Times kiküldött tudósítója, aki Piccardnak magyaráz.” Ugyanez a lélekemelő jelenet látható a másik képen is. Swift-Somlyónak mind a két keze jár, mint a motolla, a szegény Picquard arcán pedig fanyar mélabu és undor ömlik el. Ugyálszik, mint fellegekben járó ábrándozónak, nem volt eddig fogalma a Swift-Somlyókról. Fel kellett szállania 16,000 méter magasra és lehullania a gleccser havára, hogy alkalma lehessen a kitérő Swift-Somlyó magyarázatait meghallgatnia. Mert mit Picquard és mit Kipler, itt Swift-Somlyó a stratosféra-repülés hőse, aki már a leszállás másodnapján rácsimpaszkodott a szerencsétlen tudósokra és lefotografáltatta magát tizlépérről és premier-plánban, amint kioktatja Picquard tatás *éceseket* ad neki. A fényképek hűen tükrözik vissza a mély benyomást, amit ez a swift-somlyói fel-lépés az égből pottyant tudóra gyakorol. Ott látjuk lebegni ajkain a Swift-Somlyó szóradatára kitérni készülő mondatot: „*Aber Herr Schwarz, reden Sie nicht mit die Hand!*”

A debreceni bérkocsisok leszállították a temetési fuvarok viteldíját. A debreceni bérkocsisok felhívták intéztek a közönséghez. A felhívás szerint a temetkezési intézetekkel szerződéses viszonyban lévő bérkocsisok viteldíjánál olcsóbban elvállalják a temetési fuvarokat. Amennyiben a temetési vállalatok fuvarosai az általuk megállapított díjazásért nem volnának hajlandók fuvart vállalni, felkérnek mindenkit, hogy forduljanak hozzájuk. Bármelyik állomáson a közönség rendelkezésére állanak. A háznál való imás temetési fuvarért 2 pengő 40 fillért, templomos temetési fuvarért 3 pengő 20 fillért kérnek.

retikült,

A santosi magyar hagyatéka. Brazília egyik legnagyobb kikötővárosában, Santosban, nemrégiben meghalt egy Ferdinánd Eger nevű magyar kereskedő, aki értékes könyvtárát az ottani városi könyvtárra hagyta. Ferdinánd Eger könyvtárának nagyrészt Tolnai Világlapjától kapta, mert évtizedeken keresztül volt előfizetője a legnépszerűbb magyar képeslapnak. A santosi magyar kereskedő husz évvel ezelőtt vándorolt ki Brazíliába, de hazájától távol is hű olvasója maradt Tolnai Világlapjának.

Baleset. Valkovits Zoltán 5 éves kisgyermek szüleinek Domokos Lajos-utca 3. szám alatti lakásán a lépcsőről leesett és eltörte a jobb alsó karját. A mentők beszállították a klinikára, ahol műtétet hajtottak végre rajta, majd hazavitték szüleihez.

Jantzen fürdőruhák, Goodrich sarkák és cipők Kardos Lászlónál.

Gyapjú fürdőruhák melyen leszállított árban, fürdőcipők és fürdősapkák nagy választékban minden színben jutányosan kaphatók Antally Gyula sportruházában. Varga-utca 1.

DEBRECENI FERENC ALAPÍTVÁNY

Néhai Debreceni Ferenc „Erő” cserkészparancsnok testvérünk tragikus elhunytá alkalmából többen keresték fel az „Erő” cserkészcsapat parancsnokságát a tekintetben, hogy a megboldogult iránt külsőleg is miképpen lehetne leírni részvétünket. A tudakozó-lásokra vonatkozólag értesítjük az érdeklődőket, hogy Debreceni Ferenc nevére alapítvány létesül, amelyre koszorúmegváltás címén már eddig is több, mint 200 pengőt adott össze a nemes szívű cserkészbarát társadalom. Legelőszérűbb volna tehát, ha az illetők, akik kérdéseikkel az „Erő” csapat parancsnokát felkeresték, adományaikkal, szintén ezt az alapítványt növelnék. Az adományok a ref. gimn. igazgatóságához küldendők. Kornyai Sándor ref. gimn. tanár, a 172. „Erő” csapat parancsnoka.

A kertészek hitelügyeinek kielégítése céljából felhívja a Magyar Kertészek Országos Gazdasági Szövetsége mindazon kertésztelepüléadosonokat, akik a kérdőívet még nem küldték be, hogy azt pontosan kitöltve, mielőbb küldjék be a szövetség elnökségéhez. (IX., Lónyay-u. 7.) A kérdőív adatainak pontos kitöltése nélkül senki sem számíthat hitelynyújtásra, s ezért minden kertésztelepülésnek saját érdeke, hogy a felhívásnak azonnal tegyen eleget. Aki kérdőívet és belépési nyilatkozatot még nem kapott volna: jelentse be levelezőlapra a szövetség elnökségénél.

TANSZERKERESKEDÉSSEN

Hölgy (egy kicsi földgömböt nézgetve): Istenem, milyen kicsi is a világ! Kereskedő: Segéd ur, mutasson a hölgynek egy nagyobbat.

A debreceni Egységspárt 9. számú körzete (Rákóczi, Eötvös, Nyíl stb. utcák és környéke) június 3-án, szerdán este fél nyolc órakor a Péterfia Görögféle vendéglőben igen fontos ügyben értekezletet tart, amelyen a körzeti választmány tagjainak szíves megjelenését kérem. Dr. Kovács Andor egyetemi tanár körzeti elnök.

Értesítés. A kollégiumi tanítóképzőintézetű gyakorlóiskolák első osztályába, a jövő 1931—32. isk. évre, a m. t. érdekl. szülők előjegyeztesse gyermekeiket június 10-ig naponként 12—1-ig az A) gyakorlóban. Igazgatóság.

Fiúk, lányok, nagymamák és nagyapák elutazás előtt vegyenek az utra Springer levélpapírt, tíz papír és boríték 48 fillér, egészségéért vigyázza vegyen tolelte papírt, csomag fehér vagy barna 30 fillér Springernél, a főposta mellett.

akta táskát

Aminek a püspökladányi állomáson örvendenek a gyermekek. A püspökladányi vasuti állomás előtt csinos, vasrácsos kertéske van, benne két, szelid őzike. Az őzpár gondozója maga Kerekes Géza állomásfőnök az összes személyzetével. Jól éri magát a két őzike a fogságban. Ha ember közeleg a rácshoz, rögtön odafutnak és engedik, hogy megsimogassák őket. A püspökladányi állomáson keresztbuzgó gyermekek örülnek, ha láthatják az őzikeket. Elég kár, hogy az állomás előtt tér még rendezetlen, tört kő borítja az uttestet: cipőszagató, éles kő. Aszfalozni kellene pedig, elvégre Püspökladány forgalmas vasuti gócpont: megérdemelné e figyelmet.

Zongora órákat ad és csoportos-zongora óra tanítást is vállal Iger nényes néni zongoratanárnő. Cím: a kiadóban.

Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűvíz, naponként többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József víz alhasi megtegedések esetében gyorsan és mindig enyhén hat. A Ferenc József keserűvízgyógyászterápiában, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

GEBAUER

TEMETKEZESI VALLALAT

KOSSUTH-UTCA 2.

TELEFON NAPPAL 103. ÉJTE 60

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik feledhetetlen jó feleségem és édesanyám néhai Riskó Józsefné temetésén megjelentek s résztvevő szavaikkal és koszorúikkal mérhetetlen nagy fájdalomokat enyhíteni igyekeztek, hálás köszönetet mondunk Riskó József és gyermekei.

Érettségi találkozó. A Debreceni Felsőkereskedelmi Iskola 1911-ben érettségizett növendékeit felkérjük, hogy június 13-án, szombaton délután 6 órakor tartandó husz éves találkozóra részvételüket Killer Edénél, Debrecen, Piac-utca 68. bejelenteni szíveskedjenek.

Iparoszakosztályi ülés. A debreceni Ipartestület képesített ácszakosztálya június 2-án, kedden este pontosan hat órai kezdettel, az Ipartestület kis tanácstermében szakosztályi ülést tart. Tárgy: Beszámolás a budapesti utról és folyó ügyek.

NEHEZ IDŐK

— Hogy megy a sorod? Mit csináltál az utóbbi időben?
— Butoreladással foglalkoztam.
— No és sokat eladtál?
— Nem a. Csak a magamét

Keresztretjévény. Legutóbbi számunkban hiányosan jelent meg keresztretjévényrovatunkban a megfjézők névsora, amennyiben nem küldték be pontos időben a megfjézteket. A vasárnapi névsorból kimaradtak neveit és pontszámát helyesbítve az alábbiakban közöljük: Kiss Anna 156, Klobusitzky Ilona 142, Kiss Eszter 135, Martine Vilmosné 125, Szentmiklóssy Ferenc 117, Csulci Jolán 116, Pákuely Mária 115, Kertész Béla 120, Katona Mici 97, Csépe Gyula 80, Balogh Gizella 60, Miklós Iholva és Salánki Józsefné 40 pont. — Ezuttal kérjük rejtjévényfejtőinket, hogy a megfjézteket minden zavar elkerülése céljából minden héten péntek estig küldjék be szerkesztőségünkbe vagy a kiadóhivatalba.

Használt iskolakönyvekért a legnagyobb árt fizeti Acél antianáriuma. Széchenyi-utca 2. szám. (Kis-templom mögött.)

Feuermann bőröndös

Plac-utca 26. szám.
(Gambrinus passae.)

Poloskát, svábot, molyt kirtani házilag csakis a Löcherer Cimexinnel lehet, mert nemcsak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban elpusztítja. Gyógyszerárak és drogériákban kapható.

Vételkényszer nélkül tekintse meg 340 filleres tiszta hasábból aprított tűzifánkat. — 5 pengős friss kátránypapírunkat, 2 pengős szigetelő lemezünket. Mész és egyéb építkezési anyagok legolcsóbban

Fülöp és Prohászka

Mestler utca 28.

926
1931
6. 12. 21

Kiss Jóska cigányprimás ünneplése

Kedves és meleg ünneplésben részesített a Debreceni Egységspárt-
Lőr kebelében alakult kulturdélutá-
nokot rendező bizottság Kiss Jóska
cigányprimást, aki az egész téli sze-
zon alatt a kultur- és tárcdélutá-
nok zenével kísérte illetve húzta a
jobbát jobb nótákat és táncdalokat.
A hálás ifjúság abból az alkalomból,
hogy Kiss Jóska cigányprimás ban-
dájával eltávozt Debrecenből, hogy
Férvizfürdő vezetőségének meghí-
vásának eleget tegyen és gyönyörű
muzsikájával ott gyönyörködtesse a
balatoni fürdőző vendégeket, —
egy igen szép kivitelű ezüst emlék-
tárggyal jutalmazta meg. — A szép
csústkoszorút a napokban nyújtotta
át Fodor József titkár Kiss Jóska
primásnak és bandájának, megkö-
szönve a téli szezonbeli sok-sok ke-
llemes órát amit kulturált zenejátéka-
lával szerzett és kérte, hogy muzsika-
jával a debreceni névnek szerezzen a
hallámzó Balaton mellett is sok és
nagy dicsőséget.

Kiss Jóska, aki régi Kiss cigány-
primás család nemes sarja, — eddig
a Bika Kávéházban játszott egyeb-
ként pedig az országos híren is fe-
lélemelkedett Kiss Bélának az öccse
mélán halad ő is bátyja nyomdo-
kain. Most — mint értesülünk —
egész Hévízfürdő legteljesebb meg-
elégedésére játszik s örömmel osz-
tozunk sikerében.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzések. Guta Sándor fm. — Csige
Mária, Tóth Sándor fűszerkereskedő —
Both Julia, Kiss Gyula áll. tanító —
Bandi Róza, Orosz Ferenc kereskedő-
segéd — László Julia, Szelei Sándor
máv. asztalos — Merzich Melánia, Bakó
Gergely cipészmeister — Tassi Margit,
Povaszai Géza vállalkozó — Asztalos
Katalin, Ferencsik István cipészmes-
ter — Marozsán Ilona.

Születések. Majinka János fm. fia
András, Kiss József fm. leány Erzsé-
bet, Pozsonyi Mátyás fm. leány Róza,
Kozma Mihály fm. fia Gábor, Szél
Mihály vasesztergályos segéd leány
Magda, Kiss Márton fm. fia Márton,
Décsi László tímáregéd leány Margit,
Anut Miklós zenész leány Julia, Ko-
vács Mihály bértől fia Mihály, Halász
Pál kőművessegéd fia Pál, Farkas
Gyula fm. fia Béla, László Béla gimn.
tanár leány Klára, Róza Lajos cipész
fia Lajos.

Halálozások. Nagy Mihály r. kath.
74 éves Csány, Szokolai András rk.
32 éves Rigó-u. 16. özv. Kereszturi Já-
nosné Nagy Eszter ref. 65 éves Vig-
kedvű Mihály-u. 9. özv. Asztalos Sá-
muelné, Salamon Hanni ref. 65 éves
Kishegyesi-ut 40., Mohácsi József ref.
33 éves Szoboszló, Fekete István ref.
2 hónapos Pesti-u. 4., Bernáczki Fe-
rené Kovács Amália ref. 36 éves
Parasznya, Sáska Balázs ref. 66 éves
Kunmadaras, Iklódi Lida ref. 15 éves
Böszörményi-ut 85., Pál Dezső ref.
52 éves Nagykálló.

Világmarkás
**UNDERWOOD,
ROYAL,
REMINGTON**
IRÓGÉPEK garanciával
szencziós olcsó áron
HURAY műszerész
üzemében
Werbőczy-u. 2. T.: 17-93.

MŰVÉSZET

A kul'ura barátainak seregszemléje lesz a csütörtök esti Mozart-hangverseny

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Már csak három nap választ el
a június 4-iki nagyszabású Moz-
art-emlékverseny dátumától. Ez
a koncert kegyetlen gesztus,
amellyel Debrecen áldoz a nagy-
nemű zeneköltő géniuszának, mi-
dön bekapcsolódik a világszerte
lefolyt ünnepekké. A Zeneked-
velők Köre, a Filharmonikus Ze-
nekar és a Zeneiskola barátai
minden egyes jeggyel, amit erre
az estére megváltanak, hozzá-
járulnak ahhoz, hogy ez a gesztus

minél ünnepélyesebb, minél átha-
tóbb erejű legyen. A debreceni
kultürember csütörtök este ki-
fogja kapcsolni a rádiót és sze-
mélyesen megy el a Bika díszter-
mébe a koncertet meghallgatni s
a rádióval való hallgatás lehetősé-
gét átengedi ezalkalommal a be-
tegeknek és vidékieknek.

Ülőhelyet már nyolevan fillé-
rért lehet kapni. Tehát egy jó mo-
zizjegy feléért. Az előjegyzett je-
ggyeket harmadikáig tartja fenn a
rendezés.

TESTÉDZÉS

Vasárnap befejeződött a profi futballbajnokság

**1. Ujpest, 2. Hungária, 3. Ferencváros, 4. Bocskay
A Bástya osztályozót játszik, Pécsbaranya kiesett
az I. ligából**

A vasárnapi finissel befejeződött
a profibajnokság. Az utolsó forduló
nem hozott semmi különös meglepe-
tést. A bajnoki címet Ujpest már
előbb birtokába vette, míg most va-
sárnap a helyezésekért folyó küzdél-
mek során a 2. hely elérésére a Hun-
gáriának a pécsi döntetlen is elege-
dő volt. A 3. helyért folyó harcban,
mint előrelátható volt, a Ferencvá-
ros könnyen győzött a tavaszi sze-
zonban gyenge formát mutató
Bocskay ellen, mely ilyenformán a
4. helyre szorult. A középső csapa-
tok helyezésében nem történt eltoló-
dás.

A kiesési zónában Kispest biztosan
győzött Szegeden a Bástya ellen,

mely így mint utolsó előtti helyezett
osztályozót játszik a II. ligából fel-
felé törekvő Somogygyal. A bajnok-
ság utolsó helyezettien, Pécs-Bara-
nyán már a Hungária ellen elért
döntetlen sem segíthetett, mely vég-
érvényesen kiesett az I. ligából.

1. Ujpest	22	16	3	3	71:33	35
2. Hungária	22	12	6	4	67:33	30
3. Ferencváros	22	12	5	5	60:28	29
4. Bocskay	22	12	4	6	56:48	28
5. Nemzeti	22	8	6	38:38	24	24
6. III. ker. FC	22	8	5	8	40:41	21
7. Sabaria	22	8	4	10	32:40	20
8. Vasas	22	6	5	11	41:52	17
9. Budai „11"	22	6	5	11	28:51	17
10. Kispest	22	6	4	12	40:55	16
1. Bástya	22	4	6	12	35:61	14
12. Pécs-Baranya	22	5	3	14	27:55	13

Ferencváros-Bocskay 6:2 (2:1)

Ullői-ut 6000 néző — Bíró U. Karsay

Vasárnap délelőtt leszerződött
Opatának a szerepeltetésével a kö-
vetkező csapatok léptek a pályára:

Ferencváros: Angyal — Korányi,
Papp — Laky, Sárosi, Lázár — Tán-
cos, Takács I. Turay, Szedlacsik és
Kohut.

Bocskay: Budai — Fejér dr., Mol-
nár — Villányi, Moór, Keviczky —
Markos; Vince, Teleky; Mátéffy,
Ormos.

Erős irammal kezdődik a játék s a
Bocskay azonnal védekezésre szo-
rul. Már a játék elején kiütözik a
Bocskay védelmének a gyengesége.
Az első gólt korner utáni kavardás-
ból Tancos szerzi meg a Ferencvá-
rosnak. (1:0.)

A gól kissé felrázza a Bocskayt,
mely most tetszetősen támad s a
csatársor akciójából Mátéffy a 15.
percben egyenlít. (1:1.) A gól után
mezőnyjáték alakul ki melyben a
Bocskay nem rosszabb a Ferencvá-
rosnál, csak a védelemben Molnár
gyenge játéka révén a Ferencváros
veszélyes jobbszárnyát nincs aki fel-
tartassa. A 26-ik percben szép Ferenc-
város összjáték után Takács II. gólt
rúg Buday hálójába. (2:1.) A gól

után erősen rákapcsol a Bocskay, de
csatársorának mint rendszeren, most
sincs szerencsége az akciók befeje-
zésében.

A második féldő erős Bocskay tá-
madással kezdődik, melyet rövide-
sen Ferencváros rohamok váltanak
fel. A 18-ik percben Turay váratlan
lövése Buday kezéről a gólbá pat-
tan. (3:1.) A Bocskay csatársora
hallatlan balszerencsével dolgozik.
Teleky holtbiztos helyzeteket hagy
ki. A 26-ik percben Tancos a kifutó
Buday mellett az üres kapuba gurítja
a labdát. (4:1.)

A 34-ik percben Keviczky Takács
II-öt a 16-oson belül gáncsolja, mely-
ért 11-es jár. A 11-est Takács II.
góllá érvényesíti. (5:1.) Ezután nagy
Ferencváros fölény alakul ki, mely-
nek során a Ferencváros védelme
nagyon előre húzódik s így nem tud-
ják Teleky kitérését ellensúlyozni,
kinek átadását Mátéffy a balsarokba
lővi. (5:2.) Az utolsó percben a Boc-
skay kapuja előtti kavardásból Tak-
ács II. meglepetésszerű lövésből
gólt ér el. (6:2.) A csapatok felállá-
sára már nincs idő, a bíró sipja mér-
kőzés végét jelzi.

A mérkőzés maga nem mozgott
magasra. Mindkét csapatban so-
kat hibázott a védelem. Áll ez külö-
nösen a Bocskay védelmére hol
Monár nagyon gyenge játéka egyik
főkozója a Bocskay katasztrófális
vereségének, helyén valóságos ür-
tárogott s így nem volt aki feltar-
táztassa a Ferencváros veszélyes
jobbszárnyát. A halásor is gyengén
működött. A csatársornak voltak
szép momentumai is, de a balszeren-
cse mellett egyes játékosok formá-
jukon aluli szereplése is hozzájárult
ahhoz, hogy a védelem hibái okozta
hátrányt ne tudják ledolgozni. A ve-
reség végeredményben, ha nem is az
elért arányban, de egy-két góltai
megérdemelt volt.

A Bocskay mostani játékos-állomá-
nyában nagy csoportosítást kell
végezni ha a külföldi nehézség turján
ugy-ahogy megakarja állani helyét.

Egyéb I. liga mérkőzések

Pécs-Baranya 2:2 (1:0) Kispest—Bástya
2:0 (1:0), Buday II.—Sabaria (1:1).

Meglepetések az amatőr- fronton

Textilgyár—DTE 3:0 (1:0.)

Nagyerdei pálya, Bíró: Schön.

Nagy meglepetéssel végződött a
két csapat mérkőzése, bár a játék
alapián a Textilgyár győzelme meg-
érdemelt. Kitiűnően védekeztek és
mindvégig lelkesen játszottak. Gól-
lövők: Simon, Csonka és Antal.

DMTE—Nagykálló SE 1:0.

Nagyerdei pálya, Bíró: Balla.

Az NSE autón indult el debreceni
mérkőzésére utközben azonban de-
fekció volt s így későn érkezvén a
mérkőzésre nem lehetett a mérkő-
zést lejátszani. A mérkőzést egy fél-
idő után lefújták. A DMTE a muta-
tott játék alapján fölényben volt s
valószínűleg győztese lett volna a
mérkőzésnek. Góllövő: Szikszay.

KSE—Mátészalkai SE 2:1 (2:0.)

Mátészalka, Bíró: Wirschaflitcr.

A KSE végig jobb volt ellenfelénél,
különösen az első féldő mutatott ha-
tározott fölényt a kisvárdaiak javá-
ra. Szünet után már az MTSE is só-
kat támadott, de a kiegyenlítéshez
már nem futott erejéből. Góllövő:
Kozma, Mező, illetve Kun.

NyTVE—NyMTK 2:0 (1:0.)

Nyiregyháza, Bíró dr. Glücksmann.

A NyTVE-nek meglepetésszerűen
igen kemény ellenfele volt a NyMTK
mely ellen alaposan meg kellett dol-
gozni a győzelemért. Góllövő: Ar-
day, Négyessy II.

NyKISE—DEAC 4:0 (1:0.)

Nyiregyháza, Bíró: dr. Kupinszky.

Nyiregyháza mérkőzött meg a két
csapat és a NyKISE erős iramu gyors
játékban megérdemelten győzte le a
fáradtan küzdő egyetemi legénységet.
A DEAC mindvégig lelkesen küzdött,
de a pompás kondícióban és formában
levő nyiregyházaikkal szemben nem
tudott eredményt elérni. Az évvégi
vizsgák okozta fáradtság, tréninghi-
ány különösen a támadások felépíté-
sénél éreztette hatását. Emellett ismét
három tartalékkal állott fel a DEAC,
ami szintén az összjáték rovására
ment. A széteső küzdelemmel szemben
a NyKISE összeszokott együttese a ki-
váló játékot mutató Csémi centerhal-
fal az élen nagy gélarányú győzelmet
arattott, amivel a bajnokság favoritja
lett.

A kezdés után nemsokára megszer-
zik a vezetést Murckó közeli lövésből.

de a féldő további része további eredmény nélkül telik el.

A második féldőben azután főlegbe kerül az NyKISE és Hajdu révén még három gólt ér el a 10., 23. és 32. percben.

ANyKISE és a mezőny legjobb embere Csémi volt. Rajta kívül Hajdu, Murckó és Friedmann tüntek ki. A DEAC-ban Nánássy, Moldován, Németh és Pünköszi nevét lehet kiemelni. Dr Kupinszky jó bíró volt.

Ny. Vasutas—D. Bőrösök 2:1 (1:0) Nyiregyháza. Bíró: Engler. Szövetési díj. Egyelő erőik küzdelme A. D. Bőrös különösen az első féldőben tartotta jól magát. Igazságos eredmény a döntelen lett volna. Góllövő Rozáli I., Rozáli II., illetve Szabó.

Table with 4 columns: Rank, Name, Points, etc. Title: I. oszt. amatőr-bajnokság állása

A Bocskay elutazott északi turájára

A Bocskay csapata miután befejezte a bajnoki szezonot, tegnap este Budapestről elutazott északi turájára. A debreceni expedíció Berlingen keresztül fog utazni, hol 2 napi idő lévén, megtekintik a város nevezetességeit.

A Bocskay első meccsét szombaton, június 6-án a Dán Odenseban játssza. hova csütörtökön érkezik meg a csapat, míg vasárnap, június 7-én Koppenhágára válogatott csapata lesz az ellenfele.

A Bocskay szerződötött játékosain kívül résztvesz a tornán mint kölcsönként játékos: Király és Dömötör a III. ker.-ből.

A csapatot 2 elnökségi tag, Deke B. és Mittelmann M. kísérik el.

Jó eredménnyel zárult a BBTE atletikai versenye.

A szezon elejét tekintve, az atletikán igen szép sikereket értek el a BBTE vasárnapi versenyén. A győztesek eredményei a következők:

- 100 méteres síkfutás: 1. Gerő 11,2. 200 méteres síkfutás: 1. Paku 23 mp. 300 méteres síkfutás: 1. Szalai 35,8. 400 méteres síkfutás: 1. Lázár 1 p 58 mp. 1500 méteres síkfutás: 1. Szabó 4 p 06 mp. 3000 méteres síkfutás: 1. Krikszán 9 p 02,8 mp. 4x200 méteres staféta 1. BBTE 1 p 34,4 mp. Svédstaféta: 1. BBTE 1 p 59,2 mp. Magasugrás: 1. Bódossai 184 cm. Orbán helyezetlen. Súlydobás: 1. Darányi 14,47 cm. Távolugrás: 1. Paitz 709 cm. Diszkoszvetés: 1. Remecz 47 méter.

Vívóink az Európa-bajnokságban

A Bécsben most folyó Európa-bajnokság során a törvívást befejezték.

Az egyéni törvívásban a magyar női vívók szépen szerepeltek, amennyiben Bogen Erna, a német Mayer Helén után második lett, míg Elek Margit a nyolcadik helyen végzett.

A férfi törvívók helyzetlenül végeztek. A további mérkőzések során ma kerülnek sorra a magyar kardvívók.

A DEAC atletikai szakosztálya kedden délután 7 órai kezdettel az egyetemi sporttelep irodájában szakosztályi ülést tart, amelyre — a főtársaság fontosságára való tekintettel — a teljes pntos megjelenését kéri a vezetőség.

HAJDUFÜLD KÖZGAZDASÁGA Szerkesztő: MEISSNER KÁROLY, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara titkára

Kedvező a vetések állása

A szőlőben kárt tett a jégverés

Budapest, május 30.

A legutolsó hivatalos vetésjelentés közzététele óta az időjárást magas hőmérséklet és csapadékhány jellemzi. A nappali felmelegedések az időszakhoz képest erősek, csapadék kevés volt, a rence már elvirágozott.

A buza

Általában jól fejlődött. Színe tiszta zöld. Legtöbb helyen kezd kalászázt hozni. A rozs legtöbb vidéken virágozik. Helvenként elvirágozott. Az árnavetések állása különböző. Az őszi árpa általában elég sűrű és jól fejlődik. A tavaszi árpa jól bokrosodik. Csapadék hiánya miatt a zab fejlődésében sok helyütt megállt. Általában azonban elég sűrű és egészséges.

A tengeri

Iól és egyenletesen kelt, első kapálása és ritkítása megkezdődött. A burgonya jól kelt és szépen bokrosodik. A cukor- és takarmányrépában rovarok miatt helyenként uibóli vetés vált szükségessé. Kapálása folyamatban van.

A kertii vetemények

Iól és szépen fejlődnek. A bab jól kelt, egyenletesen fejlődik. Az egzvéb hüvelyesek közül a korai borsó, rence és a búkkönyv egyenletesen kelnek s erőteljesen fejlődnek. A káposzta-

palánták kiültetése még folyamatban van. A korán kiültetett palánták szépen fejlődnek. A komló indái erőteljes fejlődésben vannak. Köles és tatárka vetés folyik. A korábban vetett iól kelt. A kender és a len szépen egyenletesen és sűrűn kel. A konyhai palánták erősek és üdezőld színek.

A mesterséges takarmány

közül a lóhere és lucerna a kedvező időjárás folytán némi javulást mutat. Első kaszálása megkezdődött. A vetések szépen fejlődnek. A rétek fűnövése lassan indul. A legtöbb helyen ritka és alacsony.

A gyümölcsfák

közül a kaiszinbarack általában egyenve termésta igér. cseresznye, meggy és szilva közepes. Helvenként ió terméssel bíztat. Almából és körtéből közepes termésre van kiáltás.

A szőlő

termése általában kielégítő. A máiusi jégverés érzékeny kárt okozott. Az időszakai munkálatok folyamatban vannak. A kártevő rovarok közül a szőlőmoly és a cserebogár okozott kisebb nagyobb károkat. A borkereslet lanya, a borkinálát élénk. A legközelebbi vetésjelentést június 13-án tessük közzé.

Facsemetéket és fasuhángokat oszt ki az állam

Az államerőszeti facsemetekertekből az 1931. év őszén és az 1932. év tavaszán az állami szükségleteken felül fennmaradó facsemete és suhángfelesleg a következők feltétel mellett fognak az ezeket igénylő birtokosoknak kiadni:

Az Alföldön erdők telepítésére, fasorok, szőlőfőgőpászták és facsoportok létesítésére, továbbá az ország bármely részén lévő kopár és vízmosásos területek beerdősítéséhez szükséges erdei facsemeték és suhángok az államerőszeti csemetekertekben kiszedve díjmentesen adatkak ki.

A csemeték és suhángok árai díjmentesek és csak a kiszedési, csomagolási és vasúthoz szállítási költségeket kell a kérelmezőnek megtéríteni. Méltánylást érdemlő esetekben még a felmerülő csomagolási és szállítási

költségeket is az állam viseli.

Az 1931. évi őszi erdősítésekhez szükséges facsemetéket és suhángokat legkésőbb 1931. évi július hó végéig, az 1932. évi tavaszi ültetésekhez szükséges facsemetéket és suhángokat pedig legkésőbb 1931. évi október hó végéig az ültetés helyére illetékes m. kir. erdőgazgatóságnál, vagy a m. kir. erdőhivatalnál szóban vagy írásban kell igényelni

A vagyonváltás buza ára

A vagyonváltásról szóló II. törvény 1921. XVI. L. c. I. fejezete értelmében a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő buza árat az 1931. év június hónapra szóló érvényes métermázsánként tízennygy (14) pengőben állapította meg a pénzügyminiszter.

Megindult a terményváltás a jövő májusi tengeri határidős üzleti forgalma

A hétfői terményváltás üzletlenség mellett valamelyest gyengült az irányzat, ami különösen a határidős forgalomban volt észlelhető. A forgalom igen szűk keretek között mozgott és buzból csak júniusi terminusra volt üzlet, melynek során 40 fillérrel esett vissza az ára a szombati zárathoz képest. A rozs teljesen üzletlenség. A tengeri júliusra 13, augusztusra 9 fillérrel olesóbbodott. A tözsdetanács rendelkezése értelmében megkezdtek az 1932. évi májusi tengeri üzleti forgalmát és 12,81—12,65 pengő között történtek benne üzletkötések.

A készáruipiacon ugyancsak nagy az üzletlenség, az irányzat azonban nem volt egységes. A buza egész forgalma 4,5 vagonra rugott és az ára változatlan. Ugyancsak változatlan a rozs is, melynek forgalma egészen jelentéktelen. A takarmányipiacon zabban volt valamelyes üzlet, javuló irányzat mellett. A középminőségű zab ára 25 fillérrel

emelkedett. Ezzel ellentétben az árpa 25 fillérrel olesóbbodott, egyetlen üzletkötés nélkül. A tengeri irányzata is gyengült és kisebb forgalom keretében 10 fillérrel esett. A tiszavidéki tengeri árjegyzését megszüntették, miután huzamosabb idő óta nem volt benne üzletlenség, a lisztárak nem változtak.

A határidősüzlet hivatalos árjegyzése: Magyar buza júliusra 14,74—14,60 (14,50), tengeri júliusra 13,72—13,62 (13,67), aug. hóra 13,95—13,88 (13,91), 1932. májusra 12,81—12,65 (12,67).

A készáruüzlet hivatalos ráfolyamai. Buza: Tiszai 77 kg 14,55—14,70, 78 kg 14,70—14,85, 79 kg 14,90—15,20, 80 kg 15—15,30, felsőtiszai és jászszági 77 kg 14,20—14,35, 78 kg 14,35—14,50, 79 kg 14,55—14,75, 80 kg 14,65—14,75, dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg 14—14,50, 80 kg 14,50—14,60.

A külön egyes buza hivatalos árjegyzése: Tiszai 80 kg 17,00 P. Pestv. és egyéb rozs 14,30—14,40,

tak. árpa I. 18—18,50, tak. árpa II. 17,50—17,75, felv. sórárpa 20—24, egyéb sórárpa 19—19,50, zab I. 23,75—24, zab II. 23,50—23,75, egyéb tengeri 14,20—14,40, korpa 13,60—13,80, Sas liszt 18,25—18,75, köles 14,50—17.

Valutafolyamok

Angol font 27,81—27,96, Belga 39,55—39,95, Cseh korona 16,88—17,00, Dán korona 15,20—15,30, Dinár 10,03—10,11, Dollár 571—574,00, Francia frank 22,25—22,55, Holland forint 229—23,90, Lengyel zloty 63,90—64,30, Lei 3,3825—3,4225, Leva 4,12—4,18, Lira 2980—30,10, Német márka 135,75—136,37, Norvég korona 153,25—153,85, Osztrák schilling 80,30—80,70, Svájci frank 110,65—11,25, Svéd korona 153,40—154,00

Budapesti állatvásár

A vágómarhavasárra felhajtottak 111 vágómarhát. Előfordult kötések: ökor legjobb minőségű 84—9, középminőségű 66—70, bika legjobb minőségű 80—86, középminőségű 65—73, gyengébb 50, növendékmarha 64—90, kicsontozni való marha 24 fillér. Barátságos üzletmenet mellett az árak változatlanok.

A ferencvárosi sertésvásárra 7029 sertés volt a felhajtás. Eladtak elsősorban kilogrammonként könnyűsértést 104—108, közepes sertést 108—11, nehézsértést 111—113 fillérért. Az irányzat lanya volt.

Debrecen sz. kir. város polgármestere 7996—1931. VII.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉS

Debrecen sz. kir. város Egyetem központi főépülete előtti Tisza István téren (a mintegy 9200 m² fennálló szőlővel ellátott kocsiutburkolat, b) 1510 m² sétatny járdaburkolat, c) a tér vízelenítését szolgáló vízvnyelő rendszer, d) a tér közvilágítási; e) vízvezeték, végül f) a téren tervezett vízmedence vízteljesítését szolgáló parkolósó berendezés kiépítési és felszerelési munkálatnak biztosítására nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

Alternatív ajánlat tehető a kocsiutburkolatoknál, kis kő, városi kocsiutburkoló kongó keramit és hengerek aszfalt; a sétatnyjárdánál kisméretű kőskő; városi járdaburkoló kongó téglakavicsolt beton sétatny aszfalt és kátfányos zuzalék járda, burkolat nemekre.

Az ajánlatok zárt lepecsételt borítékban „Ajánlat a Tisza István tér kiépzésére” felirattal ellátva, Debrecen sz. kir. város közigazgatási íktató hivatalába 1931. évi június hó 18. napján délelőtt 11 óráig nyújtandók be.

Ugyanezen időpontig kell az ajánlati végösszeg 2 százalékának megfelelő bantpénzt a város házipénztárába letenni. A letéti nyugta az ajánlatához csatolandó.

Az ajánlatok a városháza tanácstermében 1931. évi június hó 18. napján déli 12 órakor bentatnak fel, amikor az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Ajánlattevők a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

A kirási művelet Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályában kapható (Kossuth-u. 20. sz. III. em. 103.) 4 pengő befizetése ellenében d. e. 12 óráig 14 óráig. Ugyanitt megtekinthető a tervek.

A város fenntartja azt a jogát, hogy a beérkezett ajánlatok között az árakra tekintet nélkül szabadon választhatson, valamint hogy az árak magaságát tekintet nélkül a beérkezett ajánlatok alapján a munkálatot az erre előirányzott összeg elégtelensége folytán ne teljesítse.

Debrecen, 1931. évi május hó 9. Polgármester.

Eladó háza

van? 30 fillérbe kerül, hogy sok ezren tudomásul vegyék. — Hirdetését feladhatja: — Kossuth-u. 3. i. 3

Handwritten notes on the right margin: 976, 90, 26, 5, 12, 61

FOISKOLA

A Debreceni Egyetemi Kör közgyűlése
A Debreceni Egyetemi Kör ezévi
folytatolagos záró közgyűlését június
5-én, pénteken délután 5 órakor tartja
a hittudományi kar I. sz. tantermé-
ben.

Tárgysorozat a következő: 1. El-
nöki megnyitó. 2. A volt tisztviselők
beszámolója, a felmentvény meg-
adása. 3. Jövő évi költségvetés elő-
terjesztése. 4. Szünidei fenntartó bi-
zottság megválasztása. 5. Esetleges
indítványok.

Színház Mozi

Salamon Béla vendéjátéka

Salamon Béla, Poross Géza, Konfús
Berky, Rólkó egy műsorban! Június
11., 12. és 13-án, csütörtök, péntek és
szombaton a jövő héten a színházban.

Óriási érdeklődés előzi meg Sala-
monék vendéjátékát. Az első hir-
lapi közlemény hatása alatt már tö-
megesen jegyzik elő a vendéjáték
jegyeit, úgy hogy mint minden év-
ben, az idén is zsúfolt ház fogja vé-
gig tapsolni a szenzációsnak ígér-
kező gazdag műsort. A téli színházi
szezont legnagyobb sikerű bohózata,
a „III. Konrád”; Vadnay László ra-
gyogó humoru szatírája Salamon
Bélával a főszerepben gerince a mű-
sornak. Salamon Béla ebben a sze-
repében egy királyi udvarba tévedt
és egzotikus fejedelemeinek vélt nyárs-
polgárban élete egyik legnagyobb si-
kerét aratta. Lőrincz Miklós bohó-
zata: „Ciprián mester” a falusi ku-
ruzló végtelen mulatságos kaland-
ját preszifflálja.

Nóti Károly „Körmenet” című bo-
hózata ragyogóan megírt ötletessé-
gével és szituációinak meglepő for-
dulataival a kiváló író legjobb alkotása.
„Fegyverszünet” a címe Lőrincz Miklós e szenzációs bohózatá-
nak, amelyben Salamon egy tiszt-
szolga szerepében Pallanberg-i ha-
tásokat ér e.

Vadnai László burleszkjében —
„Mondja a szemébe” Salamon egy
gesztusát pár nap alatt egész Buda-
pest ismerte és utánozta. Ha még
hozzá vesszük, hogy Boross Géza
ragyogó aktuális kupléja és egyve-
legjéi, egy sereg politikai tréfa, sza-
tíra, zenés közjátékok tarkítják a
brillians műsort, érthető az a lázas
izgalom, amellyel közönségünk Sala-
mont és társulatát várja.

Jegyekről ajánlatos elővételben
gondoskodni.

Jegyek kaphatók június 3-tól
(szerda) a színházi pénztárnál.

VIGSZÍNHÁZ

TELEFON 14-71

Kedd, szerda, csütörtök
június 2, 3, 4-én
F. el. n. Holt, Igo Sym és Szőregly Gyula
együttes főszereplésével
A VOLGA LEÁNYA
éneklő, zenélő hangos dráma
8 felvonásban.

Ezt megelőzi: Ó ÉS A FEKETE NŐ
Harold Lloyd 2 felvonásos bohózata
Műsort bevezeti: Metro hangos vilá-
ghírű.

Előadások kezdete hétköznap 7 és 9-kor

Kapával összevagdalta alkalmazottját verekedés közben egy bellegelői gazda

Simon Béla Bellegelő, 483. szá-
mu tanyai kertész régen rossz vi-
szonyban volt a telektulajdonos-
sal, Kiss Alberttel, akivel már
nemcsak szóváltás, hanem vere-
kedés is fejlődött a viszálykodás-
ból. Hétfőn délelőtt Simon Béla a
kertészetben dolgozott és eköz-
ben odament hozzá Kiss Albert,
aki olyan szavakat használt a ker-
tészszel szemben, amelyek miatt a
kertész rendkívül felingerült és
neki akart támadni Kiss Albert-
nek. Ez viszont erre szintén ha-
ragra gerjedt, elvette a kapát Si-

mon kezéből és teljes erejéből
ütni kezdte őt. Az ütések követ-
keztében Simonnak a karja, keze
és a háta több helyen megsebesült
és súlyos vérző sebeket szenvedett.

A mentőket hívták ki a vereke-
dés zajára a szomszédok és be-
szállították Simont a klinikára,
azonban arra való tekintettel,
hogy sérülései egyáltalában nem
életveszélyesek, kezelés után ha-
zabocsátották. Az ügyben valószí-
nűleg megindul a rendőrség is
az eljárás.

Ujabb bankár-öngyilkosság Bécsben

Bécs, június 1.

Ma újabb bankösszeomlás és bank-
tragédia hozta izgalomba Bécsét. Az
R. Landauer bankház főnöke, Lan-
dauer Oszkár a vasárnapra virradó
éjszaka irodájában öngyilkosságot
követett el. Az 54 éves bankár meg-
mérgezte magát, majd kétszer szívébe
lőtt. Vasárnap délelőtt holtan talál-

ták meg dolgozószobájában. Bues-
levelében azt írja, hogy nem birta
elviselni bankházának összeomlását.
A Landauer-bankház egyik legrégebb
osztrák magánbank volt. 1869-ben
alapították. Az öngyilkos bankár elő-
kelő szerepet játszott a fözsdén és
társadalmi körökben is.

Motorkerékpáros gázolás a Piac-utcán

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Könnyen végeztesse válható
motorkerékpár szerencsétlenség
történt tegnap estefelé a Piac-utca
22. számú ház előtt, nem messze a
Kistemplomtól. Egy arra haladó
motorkerékpáros elütötte Imre
János 31 éves klinikai alkalmaz-
zottat, aki szerencsére csak köny-
nyebb sérüléseket szenvedett. Az
előhívott mentők kiszállították a
klinikára, ahol rögtön ápolás alá
vették.

A gázoló motorkerékpárost a
rendőrség leigazoltatták és te-
kintettel arra, hogy rendes fog-
lalkozása és állandó lakása van,
újából szabadon engedték.

Az ügyben a rendőrség megin-
ditotta a nyomozást. Az eddigi
megállapítások szerint Imre Já-
nos legalább is annyira felelős a
balesetért, mint a motorkeré-
páros. A gázolást az okozta, hogy
Imre János, aki feleségével haladt
át az uttesten, a motorkerékpáros
tülkölésére megzavarodott, ide-
oda ugrált az egyre jobban köze-
ledő gép előtt, amit tulajdonosa
már nem birt leállítani. A szeren-
csétlenség bekövetkezésének es-
hetőségét csak fokozta, hogy a
veszély láttára a házaspár meg-
fogta egymás kezét és addig rán-
gatták egymást a gép előtt, míg a
szerencsétlenség megtörtént.

Kimutatás a májusban megindult magánépitkezésekről

Debrecen város műszaki ügyosztálya
május hónap folyamán az alábbi ma-
gánépitkezésekre adott engedélyt:

Dr. Freund Jenőnek Poroszlai ut. 3.
szám alatt 3 szoba, konyha, kamara,
elő- és fűdőszoba, veranda építésére.
Csönka Pálnak Erzsébet-u. 85. sz. a.
2 szoba, konyha, kamara, előtér, mosó-
konyha építésére. Épít: Ceapas János
kőművesmester.

Kiss Istvánnak Szappanos-u. 25. sz.
alatt 4 szoba, konyha, kamara, elő- és
fűdőszoba, terasz építésére.

Tóth Albertnek Huszár Gál-u. 23. sz.
alatt 2 szoba, konyha, kamara, elő-
szoba építésére. Épít: Urr Kálmán kőm.

Szatmári Rozának Hadházi-u. 35. sz.
alatt 3 szoba, konyha, kamara, elő- és
fűdőszoba építésére. Épít: Papp Fe-
renc kőm.

V. Bökönyi Sándornak Baranyi-u. 34.
szám alatt 5 szoba, konyha, kamara,
elő- és fűdőszoba, terasz építésére.
Épít: Maruczinecz Mihály kőm.

Kiss Balintnak Sámsoni 13. sz. alatt
(told.) 3 konyha, 3 kamara, 1 előszoba,
1 szoba építésére. Épít: Kiss István
kőművesmester.

Kardos Andrásnak Lázár-u. 44. sz.
alatt szoba, konyha, kamara építésére.
Épít: Bottka Lajos kőm.

Puskás Jánosnak Mák-n. 12. sz. alatt
3 szoba, elő- és fűdőszoba, konyha,
kamara építésére. Épít: Urr Kálmán
kőművesmester.

Kriszt ödönnek Homok-u. 43. sz. alatt
2 szoba, konyha, kamara elő- és fűdő-
szoba építésére. Épít: Nagy Károly
kőművesmester.

Fogarasi Istvánnak Veregyházi Ta-
más-u. 14. sz. alatt 2 szoba, 2 konyha,
2 kamara építésére. Épít: Kovács Józ-
sef kőm.

Vértesséi Lajosnak Dalmi Tibor-u. 10.
szám alatt 2 szoba, 2 konyha, 2 kamara,
1 veranda építésére. Épít: Kós Pál kőm.
Magyar Kálmánnak Csőrsz-u. 1 szoba,
konyha, kamara építésére. Épít: Kiss
József kőm.

Reichl Barossnak Mák-u. 19. szám
alatt 2 szoba, 2 konyha, 2 kamara épi-
tésére. Épít: Urr Kálmán kőm.

Pauló Ferencnek Csillag-u. 93. szám
alatt szoba, konyha, kamara építésére.
Épít: Tisza István kőm.

Daróczy Károlynak Magyar-u. 9. szám
alatt 2 szoba, 2 konyha, 2 kamara, 2
előszob építésére. Épít: Papp József
kőművesmester.

Plander Mihályéknak Károly Ferenc
József ut. 17-b. szám alatt (told.) 3
szoba építésére. Épít: Ujfalusi József
kőművesmester.

Dr. Nagy Samunak Kádárdülöben szo-
ba, konyha, istálló építésére. Épít:
Maruczinecz Mihály.

Szabó Ferencnek Szabó-u. 18. sz.
fűdőszoba építésére. Épít: László
András kőm.

Pápai Lajosnak Vargakert u. 10. szám
alatt szoba, konyha, kamara, előszoba
építésére. Épít: Urr Kálmán kőm.

Tornaünnepély a Dóczy- és Svetits-Intézetben

Zsufolasig töltötték meg vasárnap
délután az érdeklődők a Dóczy intézet
udvarát, ahol a tanítónőképző intézet
és a vele kapcsolatos intézetek tartották
meg tornaünnepélyüket. A növendékek
ritmikus gyakorlatai, valamint torna-
játékaik igen nagy tetszést arattak. A
közönség minden csoportot nagy taps-
vilárral jutalmazott a szórakoztató és
minden tekintetben kiváló torna-pro-
ducióikért.

Vasárnap délután öt órai kezdettel
nagy siker mellett zajlott le a debre-
ceni Svetits-intézet tornavizsgálata, szép
számu közönség jelenlétében. Nagy si-
kert arattak a tornavizsgáló a növen-
dékek különböző gyakorlatai, játékaik,
amelyeket Récz Janesi egyenysprímás és
zenekara kísérete mellett mutattak
be. Egymásután következtek a gyar-
korló iskola, licium és a képző csupa-
tainak különböző mutatványai, ritmikus
és botgyakorlatok és játékaik. Nagy te-
szést aratott a harmadik és a negyedik
képzősök bemutató pedagógusok. Sok
tapsal jutalmazta a közönség „mo-
dern szkiecnek” című szimbolikus játé-
kot, melynek koreográfiáját Récz tiszte-
lendő nővér állította össze, szövegét po-
dóg Tarján Lili másodikéves tanítónője-
lőlt, Tarján Oszkár dr. hv. felügyelő
leánya írta s adta elő nagy tetszés mel-
lett. A táncokat ebben az intézet nö-
vedékeiből válogatott csapat lejtette
viharos tapsokat aratva.

RÁDIO

Budapest. D. e. 9.15: Hangverseny.
Közreműködők: Sebeők Márta (ének),
Hoffmann Vilma (zongora) és Gal Mar-
cel (hegedű). Zongorán kísér: Kazacsny
Tibor. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny
folytatása. 11.10: Vizálla-jelentés. 12:
Déli harangzó az Egyetemi templom-
ból, időjárás-jelentés. 12.05: A Mándits
szalonzenekar hangversenye. 12.25: Hi-
rek. 12.35: A hangverseny folytatása.
1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizál-
lás-jelentés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak,
piaci árak, árfolyamhírek. 4: Drechsler
Ottó németnyelvi előadása: „Das un-
garische Volksmaerchen”. 4.45: Pontos
időjelzés, időjárás- és vizálás-jelentés,
hírek. 5: Molnár Jenő felolvasása. 1:
A banda. 2: Vidám esetek. 5.20: Párisi
Horváth Béla és cigányzenekarának
hangversenye. 6.20: Francia nyelvokla-
tás (Garzó Miklós dr.). A m. kir. operá-
házi előadás színlapjának ismertetése.
7: Az Országos Liszt Ferenc Zenemű-
vészeti Főiskola operai növendékeinek
vizsgaelőadása a m. kir. Operaházból.
Karnagy: Unger Ernő. Rendező: He-
gedűs Gyula. — A hangverseny szü-
netében: Hírek, ügétversenyeredmé-
nyek. — Az előadás után: Pontos idő-
jelzés, időjárás-jelentés. — Majd: Kiss
Lajos és cigányzenekarának hangver-
senye.

Részletes és külföldi műsor a heti
rádió mellékletünkben.

Lakása? kiadó

Egyszer kell csupán a nap-
lomban meghírdetni, 10 szór-
30 fillér. Hirdetés feladás
helye: Kossuth-u. 3. I. em.

Előnyös vétel folytán
 sima és mintázott
tiszta selyem ujdonságokat
 és egyéb nyári ruhakelméket, ing- és ruhazefrek és
 poplénkeket, férfi és gyermek sokni és harisnyákat stb.
rendkívül olcsó áron árúsítunk
BOSZNAY J. és TÁSSA
 KOSSUTH-UTCA 5.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 30 fillér,
 vasárnap 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban
 jelenik meg.

Legnagyobb betűvel szedett szavak duplán színtitkoltak. — Utolsó betűk más tartalom alá esnek.

Levelezés
 Északisarktól a délisarkig, mindenhol, ahová eljutott a civilizáció, felismerték a vízvezeték pótolhatatlan kényelmét. Teljes bizalommal fordulhat mindenki Nagy Béla vízvezetékészre, vállalkozóhoz, Burgondia 2. sz. 4058

Házasság
 56 éves jó lelkű uri asszony szeretne férhez menni, hozzá illő jó lelkű uri emberhez, aki gondta-

lan életet nyújtana számára. Hiba minden, ha gondos, megítő lefeleség nincs. Kötött gazdaszony is. Lakása, fehérműje van. „Meg-értő feleség” jellegére. 397

Allást kereső férfiak
 Gazdaságba ispánnak, tanyás gazdának, munkafelügyelőnek vagy bármilyen szerény munkára ajánlkozik — azonnali belépésre, sok évi gyakorlattal rendelkező 45 éves gazdaember. Szíves megkeresést „Munkaszerető” jellegére a kiadóba (Kossuth utca 3.) kér. 3892

Allást kereső nők
 Középkorú jobb nő vagyok, szeretnék oly gazdaszonyi állást, hová 18 éves lányomat vihetném, mivel az összes házi dolgokat ugyszintén a baromfi és tejkezelést végeznék, ne annyira a nagy fizetést, mint jó bánás módot, állandó otthont óhajtok. Cim özv. Veress Istvánné, Ujhelyi tanya, Nyírbalkány.

Betöltendő állás nőknek
 Üzleti divating varrónő keresek. Jelentkezés hétfőn Csokonai utca 34. 685
 Könyvelésben perferk gépirónő, vagy ifju felvétetik, csak gyakorlott munkaerő jelentkezzék ajánlattal. Gyors irók előnyben. Korona Piac utca 10. 692

Magános
 özevgyasszony házmestert keres vállalkozóval. Moson vagy vasalni is elmegy. Barna utca 14. 693

Lakás és szoba kereslet
 Állami tisztviselő keres kettő szoba, konyha, kamarás lakást augusztusra, Cimet a kiadóba kérem leadni. 4088

Fa- és fémipari szakiskolához
 lehetőleg közel tanítók és tanítónők részére — tiszta butorozott szobákra ajánlatot kér a szakiskola igazgatósága. — Ajánlatok 6 hétre adandók (július 22—július 31-ig) világitással, agy-neművel, kiszolgálással, esetleg külön étkezőszéssel. Ajánlatok június 6-ig adhatók (írásban is). V

Betöltendő állás nőknek
 Üzleti divating varrónő keresek. Jelentkezés hétfőn Csokonai utca 34. 685

Könyvelésben
 perferk gépirónő, vagy ifju felvétetik, csak gyakorlott munkaerő jelentkezzék ajánlattal. Gyors irók előnyben. Korona Piac utca 10. 692

Bejárónő,
 feltétlenül megbízható, ki parkettet kezel, azonnal felvétetik. Bethlen utca 40. 686

Mindenes
 jól főző szakácsnőt hozszu bizonyítvánnyal — azonnali belépésre keresek. Propper, Varga u. 1. szám. 688

Vidéki
 gyermektelen keresztny iparos keres idősebb leányt vagy asszonyt főző mindenes, illetve gazdaszonynak, aki szerény háztartásom lelkiismeretesen vezetné. — Csak komoly nők ajánlaton „Kisiparos” jellegével e lap kiadóhivatala továbbít. 540

Bejárónő
 megbízható jobb nőt, főleg takarításra keresek. Piac u. 73., hangszerszerület. 542

Egy
 jól főző tudó mindenes 1-re felvétetik Hajó u. 20. szám. 3948

Betöltendő állás férfiaknak

Házmestert
 felveszünk Bundi utca 15. számú háznál. Jelentkezhetni a délutáni órákban. 703

Kifutófi
 felvétetik. Pápurmann bóröndös, Piac utca 26. 701

Pénzbeszedőt
 kaucióval felvesz a Balogh fater. Jelentkezni délután 6—7 között. 687

Egy
 házaspár házmestert felvétetik. Kétmalom utca 3. sz. 4077

Kifutóleányt
 nagyobb keres a Hegedűs és Sándor Rt. nyomda, Piac utca 49. 697

Házmesteri
 állás üresedésben. Közműves vagy soffőr család előnyben. Széchenyi utca 40. 3996

Tanulókat
 négy középiskolával fel vesz Szoboszlai műszerész. Széchenyi-utca 24. szám. 3428

Kiadó lakás
 Piac 10. Komfortos háromszobás földszinti azonnalra, háromszobás utcai augusztusra, háromszobás utcai novemberre kiadó. 694

Kiadó
 háromszobás utcai lakás és nagy pincehelyiségek műhelynek, raktárnak, Darabos 7. 4079

Egy
 udvari szoba, konyha azonnal kiadó. Péterfia 53. szám. V

A Nagy Arnyék utja

Írta: MARSCHALKÓ LAJOS

13. — A műteremben nem talált-e esetleg olyasmit, ami eddig nem volt ott?
 — Nem értem, mire céloz szerkesztő ur?
 — Igaza van! — mosolyodott el Tábori. — Már-már magam is kezdek talányokban beszélni. Jobb hát, ha egyszerűen a tárgyra térünk.
 A tárcájából kivette a fényképet:
 — Ismeri Ön ezt a fotografiát?
 A fiatalember pár másodpercig szakértő szemmel vizsgálta a képet, azután azt mondta:
 — Nem a mi műtermünkben való.
 — Mégis. Nem látta ezt valaha az édesapjánál?
 — Különös... Ez az arckép!... Ez az arc?
 — Tehát mégis csak látta? — csapott le hirtelen Tábori.
 — Kérem, az édesapám halálát követő napon feljött hozzám a házmester. Egy fényképet hozott. Azt mondta, hogy lent a lépcsőházban találta tegnapi. Valaki elveszthette s miután nyilván csak innen való a kép, felhozta hozzám. Akkor én bizony nem sokat törődtem vele. Beledobtam egy albumba. Várjunk csak. Ide tettem.
 Azzal kinyitotta az egyik album tetejét és az egymásra hajigált fotografiák közül kiemelt egyet.
 — Ez lesz az.
 Tábori izgatottan vette kezébe a képet. — Ugyanolyan volt, amilyet reggel a harmadik holttest mellett talált Tóth Pista. A hátulsó passpartukartont erről is letépte egy durva, ideges, türelmetlen kéz. Valami éles szerszámmal, nyilván zsebkéssel kezdte fészegetni a szélét, azután egyetlen rántással leszakította a képet.
 Tábori egymás mellé tette a két fotografiát. Most már kétfelől mosolygott rá Héthársy

Herta. Két igézetes, gyönyörű bakfis arc, két izzó, tiszta szem tekintett feléje.
 — Nem adná nekem ezt a fényképet? — kérdezte a fiatalembertől.
 — Ha parancsolja, nagyon szívesen. Rám nézve, azt hiszem, nincsen semmi jelentősége.
 — Azt majd meglátjuk, — mormogta magában Tábori — s ismét csak arra gondolt, hogy talán ez a fénykép lesz a rejtély nyitja. Héthársy Herta mosolyos arca fogja kideríteni a titkok titkát.
 Aztán észbe jutott, hogy vajjon mit szól majd Maratti mester a felfedezéshez. Titokban örült is hogy épp neki sikerült összeszedni ezeket a bizonyítékokot. Most már csak Héthársy gróf öreg inasa volt hátra. Hátha ott is rejtőzködik még egy ezekből a rejtélyes fényképekből?
 Lent még ott várt egy taxi s Tábori ismét csak az ösztönére hallgatott, mikor elhatározta, hogy kimegy a gróf villájába.
 Kint, a Hűvösvölgyben semmi sem változott, mióta itt járt azon a félelmetes éjszakán. Az öreg Baptiste meglepetten nyitott ajtót a csengetésre.
 — El se tudtam képzelni, ki jár itt — kezdte nagy böbeszédűen. Tetszik tudni, mióta a gróf ur meghalt, egy lélek sem nyitott rám ajtót. Herta kisasszony csak egyszer volt itt. Akkor azt parancsolta, maradjak meg a szolgálatban és ne mozdítsak el semmit a helyéről. Azt hiszem, ide akar kijönni nyaralni. De el is felejtettem kérdezni, parancsol valamit, uram?
 — Nézze csak, öreg Baptiste, — kezdte Tábori —, valami nagyon fontos ügyben jöttem magához. Szeretném, ha tíz percig el tudna beszélgetni velem.
 — Nagyon boldoggá tesz uram, — hajlongott az öreg. Hiszen jóformán már beszélni is elfelejtettem ebben a nagy magányosságban.
 — Azonban arról, amiről szó lesz, nem szabad tudni senkinek. Még Herta grófnőnek sem. Azaz, hogy neki legkevésbé

Baptiste zavartan, gyanakodva pislogott Táborigra, aki azonban nyugodtan folytatta:
 — Mondja meg nekem őszintén, magának nem tűnt fel a gróf ur hirtelen halála és az akkor éjszaka elkövetett betörés. Nem gondolkozott még azon, hogy itt talán valami nincs rendjén.
 — Dehogyan nem uram, dehogyan nem! Nagyon sokszor emészttem én magam szegény jó gazdám miatt. Hiszen olyan egészséges volt, mint a makk. Sohse volt semmi baja, még csak náthája sem. Egyik napról a másikra csak így elmenni? De hát én, szegény elesett ember vagyok már. Senkim sincs. Kinek mondhattam volna el, hogy nem lehet ez, hogy nem igaz, amit az orvosok beszélnek. Mikor pedig a grófnőnek említettem a dolgot, csak rámkialtott, hogy hallgassak.
 — Epp erről van szó, Baptiste! Egyelőre hallgatni kell. Nem szólni egy szót sem. Eljőn még az ideje, mikor beszélni fogunk.
 — Szóval uram, Ön azt hiszi, hogy itt valami titok lappang. Valami borzasztó...
 — Ugy van Baptiste! Magam is abban járok, hogy nyitásra jöjjenek ennek a rejtélyeknek. Ehez azonban szükségem van a maga segítségére.
 — Amiben lehet, szívesen állok rendelkezésére.
 — Akkor hát feleljen mindenképp arra: ismeri ezt a fényképet?
 Az öreg inas összecsapta a kezét, aztán reszketve mondta:
 — Ismerem! Hogyne ismerném! Hiszen mindennap láttam. Ott állt a gróf ur íróasztalán. Szép, gyöngyház rámban. Mindig én törölgettem le saját kezemmel. A gróf ur úgy vigyázott rá, mint a két szemére.
 — Na és hova lett ez a kép?
 — Eltűnt uram! Eltűnt.
 — Aznap, mikor a betörő járt a lakásban?
 (Folyt. köv.)

526
 1921. 6. 12. 6

Egy
szoba, konyha, kiadó.
Nyugati utca 34. 689

Déri-muzuemra
néző komfortos fürdő-
szobás külön udvarral
azonnal kiadó. Piac utca
10. szám. 693

Kiadók
augusztusra esetleg no-
vemberre eisorangu ol-
csó 5 3, 2 szobás laká-
sok, Péterfia 48. Érte-
kezni utcai emeleten. —
Ugyanott autogarazs,
gyönyörű raktár. 4079

Kiadó
egy udvari szoba, kony-
ha, ugyanott egy pince
szoba konyha június el-
sejére Rákóczi utca 15.
4037

Kiadó
egy pincészoza azonnali
beköltözésre. Kigyo' ut-
ca 37. 4047

Kiadó
egy szoba, konyha, —
speiz, Jókai utca 17. sz.
június 1-re. 4064

Utcai
3 szobás lakás, mellék-
helyiségekkel augusztus
1-re kiadó. Kőlcsey utca
11. szám. 4083

Kiadó
tágas napfényes szoba
konyha, speiz, mosókony-
ha mellékkelhelyiségekkel
Teleky utca 32. 4075

Kiadó
egy szoba, telepi lakás
azonnal havi 10 pengő-
ért. — Jelentkezhetnek
Gazdák Bankja, Kossuth
utca. 4082

Egy
utcai szoba, konyha ki-
adó Márton Kálman u.
3. sz. 698

Egy
szobás, konyhás lakás
azonnal kiadó. József
kir. herceg utca 58. 696

Olesón
kiadó 2 szoba üresen, —
vagy butorral azonnali-
ra, esetleg 1 szoba is
Orvosi rendelő, vagy ír-
dának különösen alkalmi-
mas: Központban. Cím:
Népszékháza trafik. Piac
utcai oldal. 699

Azonnalra
kiadó egy szoba, konyha
Eötvös utca 73. 699

3 szobás
lakással, gyümölcsös
Széchenyi kerti ház ál-
landó lakónak kiadó. Hu-
szár u. 13. 8933

Ötszobás,
modern családi ház
kerttel, házmesterlaká-
ssal novemberre ki-
adó. Tisztviselőtelep —
Bornemissza-u. 6. 3796

Kiadó
egy modern szoba, kony-
ha, ugyanott butorok el-
adók. Szappanos 18. sz.
4036

Három-
szobás, hálófülkés, föld-
szintes utcai modern
lakás novemberre kiadó.
Thaly Kálmán-u. 4. 3796

4 vagy 5
szobás lakás kiadó. Rák-
ocsi Jenő u. (volt Kirá-
ly u.) 5. 3852

Kiadó
3 szobás utcai parkettes
fürdőszobás lakás au-
gusztus 1-re. Timár u.
52. szám. 4049

Azonnal
kiadó utcai kettőszobás
garzonlakás, kapualji elő-
szobával, üresen vagy
butorozva, esetleg zon-
nyal. Egymalom ut-
ca 4. 556

Modern
3 szobás parkettes für-
dőszobás lakás kiadó
Garainál, Hunyadi utca
17. sz. 3912

2 szobás
fürdőszobával lemoder-
nebb minden mellékkelhelyi
sége, erkélyes kertre
néző földszintes laká-
sok házvétel folytan a
Szeffits bérpalotában sza-
badkézből augusztus 1-re
vagy július 15-re ál-
adó. Értekezni csak ál-
lam. Molnár Lókács —
Kossuth utca 2. város-
ház, lakás megtekinthe-
tő III. lépcső földszint
3. szám. 4004

Kiadó
3 szobás utcai parket-
tes fürdőszobás lakás
augusztus 1-re. Timár
utca 52. 631

Olesón
kiadó modern utcai há-
romszobás, fürdőszobá-
s lakás augusztus 1-
re. Csokonai-utca 44.
4003

Kiadó
egy két szobás, kony-
hás, kamarás utcai la-
kás, Széchenyi utca 57.
8970

Kiadó
egy szoba, konyha, ka-
mara. Széchenyi utca 57
3971

Egy
szoba kamarával ki-
adó gyermekeknek.
József kir. herceg-u. 50
582

3 szoba,
előszoba, konyha kiadó
június elsejére jutányo-
san. Kut u. 1. sz. 517

Kiadó
utcai szoba, konyha, —
speiz június elsejére —
Csapó utca 66. 552

Két
szoba, konyha július 1-re
olesón kiadó. Bónis, Csé-
konai utca 23. 537

Kiadó
tágas, száraz szoba, —
konyha, speiz, mosókony-
ha. Teleki utca 32. sz. 547

Kiadó
udvari 3 szobás lakás
fürdőszobával, ujonnan
tatarozva, festve. Deák
Ferenc utca 10. 545

Kiadó
utcai szoba, konyha, —
speiz június elsejére —
Csapó utca 66. 552

Két
szoba, konyha július 1-re
olesón kiadó. Bónis, Csé-
konai utca 23. 537

Kiadó
tágas, száraz szoba, —
konyha, speiz, mosókony-
ha. Teleki utca 32. sz. 547

Kiadó
udvari 3 szobás lakás
fürdőszobával, ujonnan
tatarozva, festve. Deák
Ferenc utca 10. 545

Kiadó
utcai szoba, konyha, —
speiz június elsejére —
Csapó utca 66. 552

Kiadó
tágas, száraz szoba, —
konyha, speiz, mosókony-
ha. Teleki utca 32. sz. 547

Különbejárato
butorozott szoba, előszo-
bával kiadó. Varga utca
6. szám. 4990

Egy
butorozott szoba azon-
nalra kiadó. Arany Já-
nos utca 25., keresztút-
let. 702

Kiadó
butorozott szoba kü-
lönbejárato, teljes el-
látással vagy anélkül.
Széchenyi-utca 19. sz. 3988

Utcai
1. emeleti butorozott
szoba különbejárattal
egy vagy két személy-
nek kiadó. József kir.
herceg utca 6. sz. Érte-
kezni az Arany Bika
fürdő melletti csemegé-
üzletben. 554

Csinosán
butorozott kényelmes
szoba kiadó ellátással
is. Püspöki palota 1. e.
38. 3767

Csinosán
butorozott szoba külön-
bejárattal június 1-re
kiadó. Csokonai utca 15.
539

Elegánsan
berendezett szoba külön
bejárattal, fürdőszoba
használatával üriember
részté kiadó. Degenfeld
tér 10., I. emelet. 546

Elegánsan
butorozott nagy szoba
1—2 személy részére,
esetleg teljes ellátással
kiadó. Bövebent Alföldi
palotában levő trafik-
ban. 548

Különbejárato
butorozott szoba villany-
nyal, takarítással kiadó.
Szent Anna utca 64. sz.
Keresztépület balra. 3914

Kiadó
két szoba csinosan buto-
rozva, ebédlő és háló,
esetleg külön is, fürdő-
szobahasználattal. Vig-
kedvű Mihály u. 10. z.
3397

Butorok

Egy
fehér lakk gyermekágy
olesón eladó. Kint: i ut-
ca 26. 3704

Egy
Schöberl ágy, különböző
butorok eladók. Török
Bálint utca 25. 4087

Elelmiszer, ital

Ujra
megnyit Kossuth utca
9. kapu alatti Tóby Ist-
ván újléta fajborainak
kimerése. Literje 60 fillér.
4056

Ajánlat

Ujra
megnyit Kossuth utca
9. alatti Tóby István új-
léta fajborainak kimerése,
literenként 60 fillér.
4056

Szemüvegek,
hőmérők, látszerek leg-
olesóbban Paulo vésnök,
bélyegzőkészítő és lát-
szerkereskedőnél Batt-
hyány u. 22. 3847

Kisboconádi
kaptár és méhviasz ol-
csón eladó. Domb utca
18. 4082

Városdaba
segédleányt és tanuló-
leányokat felveszek, —
iparképesítésre is. Pé-
terfia 30. 4089

Kiárusítok
nehány maradék 3 mé-
teres férfi ruha szövetet
10, 15, 20 pengőért —
mindégyik drb egy férfi
ruhára való, ezen kívül
fekete szövet maradékok
pincér nadrágra, vala-
mint kisebb szövet ma-
radékok minden elfogad-
ható árban kapható, míg
a készletből tart. —
Bathány utca 16. ud-
vari üzletben. 1074

Alkalmi
árban vásároltam követ
kező cikkeket: sokféle
szinben és minőségben
gyönyörű férfi ruha szö-
veteket, kosztüm és ka-
bát anyagokat, lüsztert,
buretett, férfi és női
nyári vászon ruhákra,
tennisz nadrágra, sok-
féle különböző selyme-
ket. Mindezeket rendki-
vül olesón árusítom, míg
a készletből tart. Batt-
hyány 16. sz., udvari
parti üzletben. 691

Vagyont
gyűjthet mindenki, ha
Takarékosági könyvecs-
kéjével ékszer, órát
ezüstöt vásárol. Beszer-
zési forrás Engel László
ékszerész, Piac utca 44.
589

Parkirozások
rózsaoltványok, minden-
féle virágpalánták, vi-
rágzó cseresep növények
jutányosan kaphatók —
Takarékosági könyvre
hathavi hitelt nyújt
Ifj. Abel Aladár műker-
tésznél, Széchenyi ut 14.
1877

Gallértisztítás
hőfehérre magas fény-
nyel 7 fillértől. Legszé-
ben, legolesóbban fest-
mos, tisztít Libánczi Pé-
terfia utca 4. kereszt-
épület. 361

Végzett
sveszter nagy gyakor-
lattal ajánkozik új szü-
lőkhöz, uri házakhoz —
Debrecen, Onossay ut
41. sz. V 2

Mosást,
vasalást hánál vagy la-
kásomon olesón vállá-
lok. Ögyermekes hadi-
szvegy. Cimeket a kiadó
ba kérek. 2003

Akváriumok
kerti locák, nyuz- és
vendégágyak Nagy va-
zletében, Csapó utca
77. Kanyarsarok. 1936

Kátránypapir,
tekercsenként 4—5 pen-
gő, elszigetelőlemez 6—7
pengő árban kapható.
Mikós utca 13. 747

Üzlet,
műhely, raktár

Kiadó
forgalmas helyen 223
fél üzlethelyiség nagy
kírákattal 25 pengőért
Cegléd utca16. sz. 4078

Elárusító
bódé, gyümölcs, cukor-
ka, zöldség eladására
különösen alkalmas, for-
galmas helyen beépítve,
20 pengőért átadó. Érte-
kezhetni: Czobor üzlet
Piac utca 69. 700

Üzlethelyiségek
a Tiszántúli Mezőgazda-
sági Hitelintézet Rt. Kos-
suth utca 8. sz. alatt
levő üzleti helyiségei
1931 november hó 1-től
egyben vagy megosztva
bérbe kiadó.

Műhely,
tisztá, száraz 6 mt. h.,
5 mt. széles azonnali ki-
adó és egy szép utcai
pincészoza. Lorántffy u.
42. szám. 3952

Nagyobb
üzlethelyiség aug. 1-re
kiadó. Hunyadi-u. 18.
3992

Eladó ingóság

Eladó
600 literes vashordók.
Széchenyi utca 23. 596

1000 literes
viktartály, körforgó szli-
vattyu eladó Szoboszlói
ut 11-b. szám alatt. 618

Jókarban
levő kisebb jégszekrény
eladó. Piac utca 21., I.
emelet. 614

Tornyos
takaréktűzhely, használt
jó állapotban olesón el-
adó. Arany János utca
6., jobbra. 607

35 lóerős
magánjáró szivógázmo-
tor, 1200-as első ma-
gyar cséplő, 10 lóerős
magyar állami benzín-
motor, több különböző
motorok, kazáncsövek,
csapágyfém, építkezés-
hez ócska vasúti sinek
legolesóbban beszerezhe-
tők: Würdiger, Késés
utca 90. V 2

Egy
vadonat új szmoking ol-
csón azonnali eladó. —
Veress u. 18.

Elköltözés
miatt eladó porszivógép
könyvszekrény, régi álló
íróasztal, vasgály, selyem
paplanok. Darabos utca
7. szám. 4080

Üzletberendezés
nyitott fiókos szekrény
öld, három fiókkal tra-
fik cégtábla, bevilló ab-
akok, spaletos és redő-
nyös egy és kétszárnyu
szoba ajtók minden mé-
retben olesón eladó. Pé-
czeli u. 4. szám. 1664

Eladó állatok

Valódi
angol szetter, 8 hóna-
pos, olesón eladó. Ho-
mok-utca 24. 591

Gazdasági
eszközök

Eladó
egy teljesen hibamentes
— megjegyzés nélküli
Schutleworth 8-as ma-
gánjáró kazán. Gall Já-
nos terménykereskedő-
nél, Hajduszoboszló. 591

Erős
gazdasági szekerek ujak
eladók. Károly Ferenc
József ut 22. 3944

Kereslet

Cserépkályhát
esetleg „Kalom“ rend-
szerű szénkályhát kifo-
cástalan jókarban levő
megvételre keresek. Cím
a kiadóban. 3819

15—20 literes
benzintartályt megvétel-
re keresek. Cím a kiadó-
ban. 3574

3—5 HP-ig
motort keresek Vigked-
vű Mihály utca 58. 4076

Eladó föld

Eladó
Hatvan utcai kertben
Gohér utca 6. számu
szőlő terméssel. 592

Tanyás ingatlan
12 kat. hold a Diószegi
út mentén a 6-os kilo-
méternél 4 hold öszi ve-
zéssel kedvező áron és
fizetési feltételekkel el-
adó. Tiszántúli Mezőgaz-
dasági Hitelintézet, Kos-
suth utca 8. 1873

Eladó
egy házhely Mester ut-
cai sorompónál részlet-
fizetésre is. Értekezhetni
Gazdák Bankja, Kossuth
utca. 4061

Eladó
telepi új ház 2 szoba
konyha, kamara, veran-
dó vízü kut. Ára 5599
pengő, mely 1500 pen-
gővel részletre megve-
hető. Értekezhetni Gas-
dák Bankja, Kossuth ut-
ca. 4083

Eladó ház

Eladó
családi ház kedvező fizé-
téssel. Értekezni Nap
utca 4. 4063

Kovács utca
7. számú ház eladó. —
Vágóudvar közel. Érte-
kezni a helyszínen. 613

Birtok bérlet

Haszonbérbe
kiadó 140 hold tanyás
birtok. — Értekezhetni
Bethlen u. 54. 613